SØVÆRN S

ORIENTERING

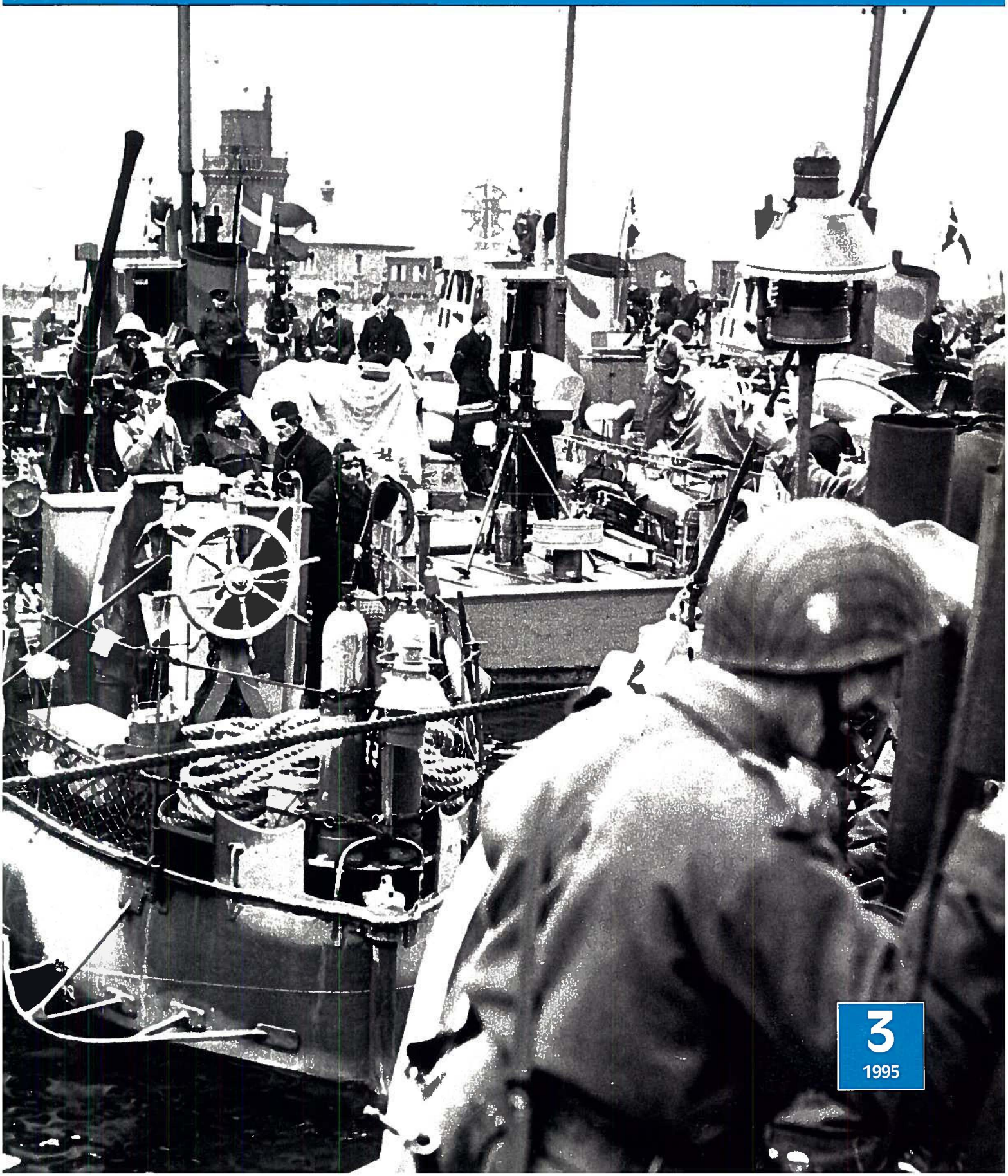

3
1995

Fra redaktionen

Dette nummer af Søværns Orientering indeholder i vid udstrækning historiske indlæg, lige fra 50 års dagen for Danmarks befrielse fra nazisterne, søværnets tilbagevenden til Holmen efter krigen, et tilbageblik på Lynæsforts historie, til det mere nærværende med omtale af besøg ved søværnets tjenestesteder og andre artikler, som orienterer om emner af interesse for søværnet og dets personel.

Som noget nyt bragte redaktionen i sidste nummer en omtale af kommende arrangementer i forbindelse med højtideligholdelse af 50-året for befrielsen. I dette nummer er der en artikel om søværnets deltagelse i totalforsvarsudstillingen »Action 95« i perioden 3. til 5. juni. På denne måde vil redaktionen forsøge at orientere om kommende begivenheder.

Derfor modtager vi gerne artikler, notitser og indlæg om planlagte aktiviteter, kommende begivenheder og lignenede, der egner sig til offentliggørelse i Søværns Orientering. For god orden skyld skal opmærksomheden henledes på, at der går 3 til 4 uger fra »dead-line« til bladet er på gaden.

»Dead-line« for indsendelse
af artikler m.v. til nummer 4/95
er den 22. maj 1995.

Læs om

Søværnsorientering 3/95 **Side**

Afskedsparade for Chefen for Søværnets operative Kommando 1
Den danske Flotille 1944-45 3
I erhvervspraktik som konstabel i søværnet 6
Orlogskutteren ROMSØ på patrulje 8
En epoke er forbi 9
Søværnets mærkedage 11
Søværnets idræts komite 14
Marineauditørembedet 15
Fra kalenderen 15
Vagtskifte på Storebælt 16
Fotokonkurrence 16
Mindeankerpris 1995 17
Danske militære verdensmestre i sejlsport 1994 17
Pensionerede officerer fra søværnet 17
Patruljefartøjet LOMMENs besøg i Liepaja 18
Dronningen besøgte Søværnets Grundskole 19
ACTION '95 20
Afsked med tysk flåde chef 21
Leveregler for unge Søekrigere 22
Chefen for Den svenske »KYSTFLOTTAN« på besøg ved Søværnets operative Kommando 22
Udenlandske flådebesøg i Danmark 23
Nye kaptajnløjtnanter i søværnet 24
Nyhedsbrev fra Orlogsmuseet 24
Våbenskjold, Søværnets Frømandskorps 25

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT
Postbox 483, 8100 Århus C
Telefon 89 43 30 99
Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 56
Redaktion: Seniorsergent Jan Andersen
Ansvar overfor medieansvarloven: Kommandør E. Fage-Pedersen

Forside: Den danske flotille gøres klar til afgang fra Sverige

Tryk:
Kannike Tryk AS · Århus
Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendt materiale.
Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

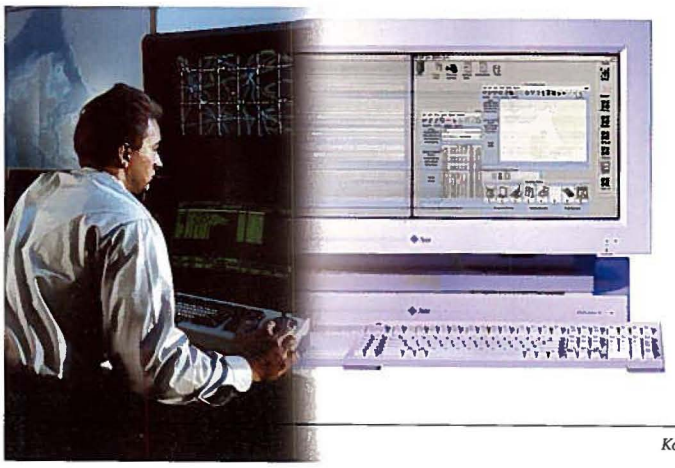

NY TEKNOLOGI - NYE MULIGHEDER

SYSTEMATIC udvikler forsvars systemer ved brug af åben system arkitektur, client/-server teknologi og anvender i udstrakt grad gennemprøvede standard produkter.

SYSTEMATIC bygger systemer efter en evolutionær udviklingsmodel, hvor operative krav opfyldes i en afbalanceret styring af økonomi og risici.

SYSTEMATIC
software engineering a/s

Kommando- og kontrol • Kommunikation og formatterede meddelelser • Elektronisk krigsførelse

Afskedsparade for Chefen for Søværnets operative Kommando ved Flådestation Korsør, 6. april 1995

30. april 1995 fratræder kontreadmiral K. Borck som Chef for Søværnets operative Kommando. I den anledning arrangerede underlagte myndigheder en parade på Flådesation Korsør med efterfølgende »steam-past« i Storebælt.

VÆDDEREN besvarer salutten ved flådeparaden

Ved paraden udtalte kontreadmiral K. Borck blandt andet:

Det fremgår af Kundgørelse for Forsvaret A-13/1995 og Forsvarskommandoens Personelbefaling for Søværnet nr. 6/1995 at jeg den 30. april 1995 fratræder min nuværende stilling. Derved ophører også min tid som chef for flåden, chef for marinedistrikterne, chef for søværnets skoler, for patruljetjenesten i Nord- og Nordøstgrønland og med meget tætte forbindelser til flådestationerne og Søværnet Materielkommando. For mig er det naturligvis en meget markant begivenhed.

Først og fremmest takker jeg for denne parade. Den er ikke min ide. Men jer er meget glad for, at jeg derved får mulighed for, omend lidt på forskud, at tage afsked med og sige farvel til et stort udsnit af kollegaer, kammerater og venner. Jeg opfatter Jer, der er samlet her i dag, som repræsentanter for alle de mere end 4.000, der er ansat under SOK område, og dem uden for SOK område med hvem jeg har haft tætte forbindelser. Alle er indgået som helt afgørende grundlag for mit embede og min dagligdag de sidste fem og et halvt år. Ikke alene udgør I marinens vigtigste grundlag, men uden Jeres daglige indsats ville mit arbejde og min stilling være indholds- og meningsløs.

Når jeg ser tilbage over den periode, hvor embedet som Chef Søværnets operative Kommando har været mig betroet, konstaterer jeg:

At flådens virke har omfattet ca. 34.000 dage til søs og ca. 14.000 LYNX-timer i luften. SIRIUS patruljen har kørt tusindvis af kilometer.

At flådens virksomhed til søs og i luften har strakt sig fra Borneo i øst til de gamle danske Vestindiske Øer i vest og fra Kap det Gode Håb i Sydafrika til ca. 79 graders nordlig bredde i polarområdet.

At OLFERT FISCHERs udsendelse til den Persiske Golf markerede et afgørende skred med hidtidig dansk sikkerhedspolitik og vel må siges at udgøre starten på og grundlaget for den udvikling, der siden er sket hen i mod dansk forsvars tilpasning til en

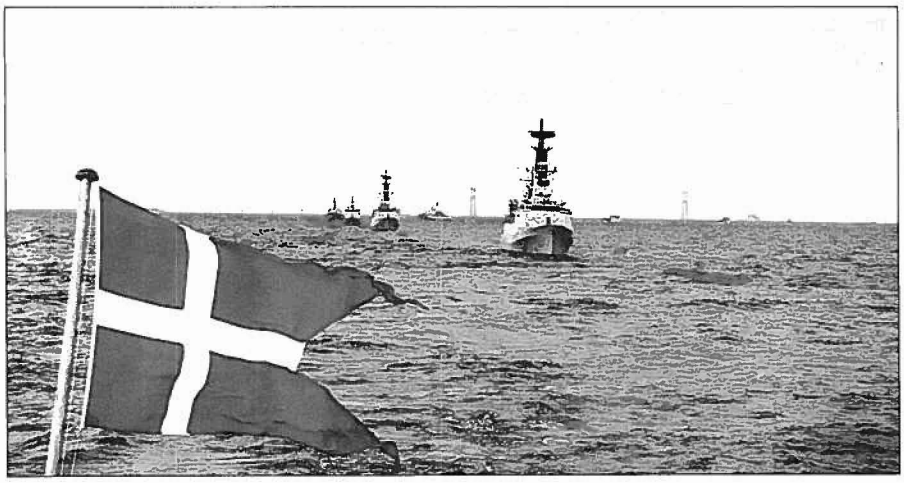

Flådeparaden i Storebælt

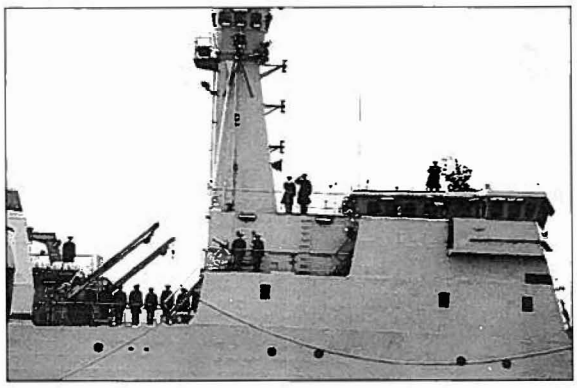

Chefen for Søværnets operative Kommando ombord på VÆDDEREN

mere international orientering.
At flådens skibe efter nogen års pause efter fregatternes udfasning nu pånyt rutinemæssigt indgår i NATOs stående Atlanterhavsstyrke og for tiden regelmæssigt opererer i Middelhavet.
Og at søværnet samtidigt stedse har passet de mere nære opgaver i hjemlige farvande og i Grønland og på Færøerne.
Det mener jeg i al beskedenhed, at vi alle kan notere os med glæde som synlige udtryk for vores fælles indsats.
Andre synlige udtryk for udviklingen i perioden er tilgangen af fire nye inspektionsskibe, tolv nye skibe af FLYVEFISKEN klassen og tre undervandbåde af TUMLEREN klassen.
Naturligvis har også mindre opmuntrende forhold præget perioden, og der er givet ting, vi kan og bør gøre bedre. Og marinen mærker som mange andre statsinstitutioner og private virksomheder sparsomme ressourcer og stigende krav om effektivitet og produktivitet.
Men mest vigtigt er dog, at uanset hvilke opgaver marinen er blevet pålagt, uanset hvor det er foregået, og uanset hvilke midler man har givet os dertil, så er hovedindtrykket, at arbejdet er blevet udført godt og professionelt og på en måde, der ikke sjældent har tiltrukket sig anerkendelse og positiv opmærksomhed både ude og hjemme.
Det er altsammen resultater, jeg med glæde noterer mig, og som jeg vil huske fra den periode, der for mig er ved at rinde ud. Det er resultater, jeg har grund til at takke alle i marinen for, og jeg beder Jer modtage min tak også på vegne af alle dem, der ikke kan være her i dag.
Jeg takker mine eskadrechefer for god og loyal støtte og for hjælp og rådgivning, når jeg havde brug for det. Jeg takker mine marinedistriktchefer for det samme og for at være marinens og SOKs lokale ambassadører i det danske landskab. Og jeg takker mine skolechefer for den centrale indsats, det er at sikre, at de, der skal føre marinen videre på alle niveauer, får den nødvendige faglige og holdningsmæssige ballast med i bagagen.
Selv om de ikke direkte er mine, skal der også lyde en tak til Flådestationerne, Marinestation Holmen og Søværnets Materielkommando, som holder marinen teknisk og forsyningsmæssigt igang, undertiden også under vanskelige forhold.
Til alt personel retter jeg en stor og velment tak for trofast og stabilt at have passet den daglige dont til søs, i luften og på land under fremmede himmelstrøg og herhjemme. Og vel at mærke på en måde som vi selv kan være bekendt, og som sikrer, at marinen fremdeles fremstår som en professionel, kompetent og troværdig organisation, som det danske samfund kan have tillid til, og vi være stolte af og glade for at tilhøre.
Jeg vil gerne her også sende en varm tanke til alle familier og pårørende til marinens folk. De fleste af os ved, at uden et godt privat bagland, duer vi ikke rigtigt på arbejdet. De fleste af os ved også, at vores familier og nærmeste derhjemme ofte bærer ekstra byrder alene, når vi er borte hjemmefra. Derved bliver familierne og de nærmeste pårørende et vigtigt grundlag for os, og uden deres opbakning gik det ikke. Jeg beder alle formidle en hjertelig tak og varm hilsen fra mig til dem derhjemme.
Mit farvel til Jer skal naturligvis ikke alene være et tilbageblik i kølvandet, men også et blik fremover i kurslinien, selv om »skibet« og »vagten« efter den 30. april overtages af en anden.
Det, jeg ser forude, er en marine, der fortsat er nødvendig og nyttig for Danmark og danske interesser i bredeste forstand.
Jeg ser en marine, som sammen med gamle og velkendte opgaver ikke sjældent pålægges nye eller anderledes, og som forhåbentligt får de dertil hørende ressourcer.
Og jeg ser en marine med et bredere operationsmønster og med tiden også med en størrelse og sammensætning bedre tilpasset de ændringer, vi er vidner til ude og hjemme.
Men det er frem for alt en marine, der er bemandet med velkvalificerede og gode folk med et godt sammenhold. For det er Jer og Jeres efterfølgere, som i første række tegner marinens profil og er afgørende for, at også andre synes, marinen er en nødvendig, brugbar og god investering.
Den 30. april overleverer jeg marinens operative del og dens skoler. Trods sparsomme ressourcer er det min overbevisning, at jeg overleverer »et skib« og »en vagt« i god forfatning. Det har været en lang »vagt«. Men det har også været en god »vagt«. »Skibet« har en sikker affarende plads og er på en god kurs. Og både »skib« og besætning er vel rustet til den videre sejlads.
Jeg overleverer embedet til en meget kompetent efterfølger og beder Jer tage vel imod ham og vise ham den samme tillid og loyale opbakning, der blev mig til del.
For den store venlighed og gæstfrihed man stedse har vist min person, hvor jeg end er kommet frem i hele Søværnet bringer jeg en hjertelig tak. Den har glædet mig, den har ofte rørt mig, og den skal jeg aldrig glemme Jer.
Jeg ønsker hele marinen, hver eneste ansat og alle pårørende det bedste for fremtiden.

(SOK)

Den danske Flotille 1944-45

I anledning af 50-året for Danmarks befrielsen og Den danske Flotilles deltagelse i overskibningen af Den danske Brigade fra Sverige til Danmark 5. maj 1945 bringes en artikel om Flotillens tilblivelse og indsats.

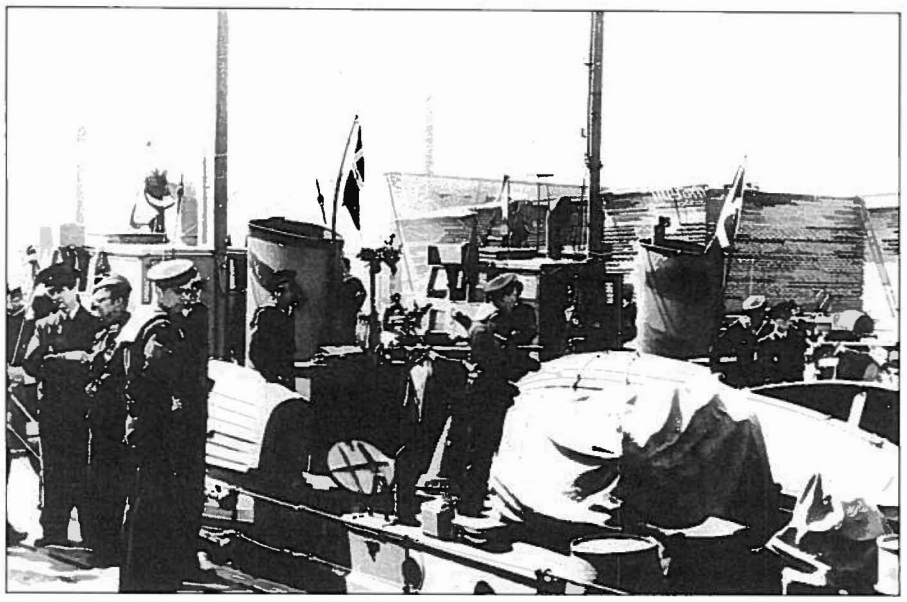

Den danske Flotilles klargøres i Sverige

Da den tyske besættelsesmagt den 29. august 1943 gik i aktion for at afvæbne hærens og søværnets enheder, lykkedes det 13 af flådens fartøjer med en samlet bemanding på godt 100 personer at undslippe til svensk territorium, hvor de anløb Landskrona, Malmø og Trelleborg.
Det drejede sig om bevogtningsfartøjet HAVKATTEN og 9 bevogtningskuttere (K3 – K6 – K8 – K10 – K11 – K12 – K13 – K15 og K17), der alle hørte under kystbevogtningen i Sundet – hvis chef orlogskaptajn J.H.J. Jegstrup og næstkommanderende kaptajnløjtnant J.F.T. Lolle fulgte med K13 – samt om minestrygerne MS1 (camoufleret som fiskerfartøjet SORTE SARA), MS7 og MS9. Tidligere var søværnets motorbåd FANDANGO bragt illegalt til Sverige.
Et par døgn efter ankomsten blev de 14 danske fartøjer under svensk eskorte forlagt til Karlskrona Örlogsstation, hvor de blev modtaget med stor venlighed. Chefen for Südkustens Marinedistrikt, kontreadmiral Gösta greve Ehrensvärd traf den fra dansk side højt værdsatte beslutning, at de danske fartøjers ophold i Karlskrona i en periode på ca. 14 dage skulle betragtes som et forlænget flådebesøg – d.v.s. at fartøjerne og deres besætninger ikke skulle interneres. Efter nærmere aftale skulle fartøjerne ved udløb af 14-dages perioden oplægges og besætningerne meddeles tjenestefrihed med ret til at søge civilt arbejde. Den 14. september strøg fartøjerne kommando, og besætningerne afmønstrede med mødepligt, når og hvis genbemanding blev aktuel. Tilbage ved fartøjerne blev en lille tilsynsstyrke under HAVKATTENs chef, kaptajnløjtnant P. Würtz bistået af skibets maskinofficer, undermaskinmester G. Kierkegaard.
Sidst på året 1943 gav den svenske regering velvillig tilladelse til opstilling af et dansk korps i Sverige beregnet til indsats i Danmark ved et tysk militært sammenbrud. Formelt skulle korpset betragtes som en politi-enhed, men reelt var der tale om en militær styrke, der senere fik betegnelsen Den danske Brigade. Kommandoen over denne samt over de danske orlogsfartøjer i Karlskrona blev betroet generalmajor K. Knudtzon, der ledsaget af nogle stabsofficerer allerede i november 1943 var sendt til Sverige. Han etablerede sit hovedkvarter i Stockholm, og i hans stab virkede den tidligere stabschef ved Kystflåden, kommandørkaptajn F.H. Kjølsen først som sømilitær rådgiver og senere som chef for en marineafdeling i staben.
Fra en spæd start voksede det danske korps gradvist til en styrke på knap 5.000 personer fordelt på 5 bataljoner og nogle støtte-enheder. I en til formålet bygget baraklejr »Sofielund« i Småland begyndte en intensiv uddannelse i de tidlige februardage 1944, men efterhånden som styrken voksede, blev der etableret yderligere tre lejre dels ved Sättrabrunn og Håtunaholm i nærheden af Stockholm dels ved Ronneby i Blekinge.
I foråret 1944 blev det besluttet at indkalde de danske orlogsfartøjers besætninger til supplerende uddannelse i lejren ved Sättrabrunn. Dette personel blev da organiseret som et

kompagni og fik betegnelsen »Karlskrona-styrken« med kaptajnløjtnant E.T. Sølling som chef. Dens uddannelse omfattede såvel maritime fag som en modificeret fodfolkstræning. Orlogsfartøjerne gennemgik i sommerens løb grundige eftersyn på Karlkrona Örlogsvarv, og derefter blev det besluttet at genbemande de danske enheder, ikke mindst under indtryk af krigens gang, der tydede på, at den lakkede mod afslutningen. Dette skete den 22. september 1944, og styrken blev formeret som Den danske Flotille under kommando af orlogskaptajn Jegstrup, som dog kort efter, da han sendtes på særlig mission til England, afløstes af kaptajnløjtnant Sølling, der midlertidigt fik tillagt grad som orlogskaptajn.

Ved brigadestabens foranstaltning blev der anskaffet forskelligt udstyr til styrkelse af flotillens kampkraft. HAVKATTEN fik udtaget sit

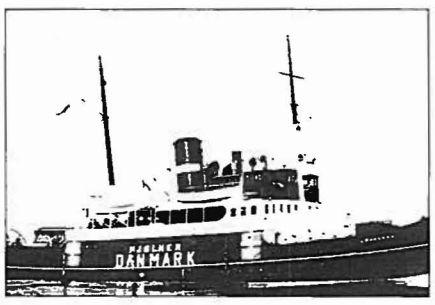

Kommandoskibet MJØLNER

dækstorpedoapparat og i stedet armeret med en 40mm luftværnskanon, medens de uarmerede kuttere fik installeret maskinskyts. Alle enheder fik monteret apparatur til udlægning af kunstig tåge, og der blev anskaffet en del minestrygningsgrej, bl.a. flydemagneter af dansk model med tilhørende kabler. Endelig blev personellet rigeligt forsynet med håndvåben.

De svenske myndigheder gav tilladelse til, at flotillen kunne afholde øvelser inden for et anvist skærgårdsområde, og stillede brændstof til rådighed. Nu og da deltog troppestyrker fra lejren ved Ronneby i indøvelse af landgangsoperationer, og til den slags øvelser benyttedes bl.a. nogle såkaldte overskibningsbåde forsynet med påhængsmotorer. Disse fartøjer, der var udlånt fra et depot stillet til rådighed for brigaden, var lette rofartøjer beregnet til krydsning af søer og elve, hver med en patrulje på ca. 8 mand. Fartøjernes sødygtighed var begrænset, men de viste sig dog brugbare i kystfarvande selv med let sø. Opfindsomhed ved flotillen førte til, at man ved hjælp af planker kunne sammenkoble to overskibningsbåde og derved danne en slags katamaran, som kunne bære

Som første skib ankom MS/ til Helsingør den 5. maj 1945

en 37mm fodfolkskanon med mandskab til landsætning på åben kyst.

Da det viste sig ønskeligt, at flotillen fik en personelreserve til disposition, og da der var behov for maritimet uddannet personel til ledelse af ind- og udskibning af tropper samt til at varetage signaltjeneste, overførtes søværnspersonel fra brigadens landstyrker til flotillen. Det blev organiseret i et marinekommando bestående af en søtransportsektion og en basisstyrke.

Med henblik på at dække brigadens tonnagebehov blev der truffet aftale med svenske myndigheder om udpegning af 8 oplagte passager- og lasteskibe. Disse skulle hurtigt kunne erhverves af brigaden og siden tilbagesælges til ejerne. Udviklingen formede sig imidlertid sådan, at der ikke blev brug for disse transportskibe.

Under kommandør F.C.S. Bangsbøll var der allerede tidligt etableret en illegal transporttjeneste i Sundområdet, der ligesom andre illegale transportorganisationer beskæftigede sig med overførelse af personel og materiel mellem Danmark og Sverige. Der blev truffet aftale med Bangsbøll om, at hans fartøjer ved alarmering ville være til rådighed for brigaden som en hjælpeflotille. Man regnede med, at denne på kort tid ville kunne mønstre en halv snes skonnerter o.l. samt 20 – 25 fiskekuttere og motorbåde.

I løbet af 1944 lykkedes det under sejlads i Sundet DSB isbrydere MJØLNER og HOLGER DANSKE samt færgen STORE BÆLT at undslippe til Sverige. De fik status som orlogsskibe og stod til rådighed for brigaden – STORE BÆLT som logiskib for flotillen. Også Fyr- og Vagervæsenets skibe ARGUS og LØVENØRN samt lodsdamperen SKAGEN slap illegalt til Sverige og blev tilsluttet brigaden. Endvidere lykkedes det den 9. april 1945 ledelsen af Em. Z. Svitzers Bjærgnings Entreprise under direktør, orlogskaptajn H. Kiær at bringe 15 bugser og bjergningsfartøjer, 2 løftepontoner og 1 lægter samt S/S RØSNÆS (A/S Dansk-Fransk Dampskibsselskab) til Sverige, og orlogskaptajn Kiær stillede sig med disse skibe til rådighed for brigaden, hvis søtransportkapacitet dermed var tilstrækkelig.

Da det i april 1954 var tydeligt, at krigens afslutning var nær, blev brigadens landstyrker sat i beredskab og koncentreret i kantonnement ved Häckeberga ca. 30 km øst for Malmø. Under navnet DANFORCE var brigaden blevet tilknyttet de allierede styrker, og midt i måneden kunne en repræsentant – den engelske generalmajor Dewing for SHAEF (Supreme Headquarters Allied Expeditionary Forces) aflægge orienteringsbesøg ved styrkerne. Man så da, at en engelsk general som repræsentant for en amerikansk øverstkommanderende inspicerede kampklare danske tropper på neutral svensk grund!

Også flotillen blev klargjort med fulde beholdninger, og natten mellem 30. april og 1. maj afgik den fra sit lange ophold i Karlskrona. Hen på eftermiddagen den 1. maj anløb den

Apparaterne til kunstig røg afprøves inden afgang

Malmø, hvortil også MJØLNER og HOLGER DANSKE samt størstedelen af Hjælpe- og Svitzerflotillerne blev forlagt. Samtidig etablerede general Knudtzon et fremskudt hovedkvarter i Malmø, og dette arbejdede hektisk sammen med en forbindelsesgruppe fra den svenske marinestab og med lokale myndigheder på at koordinere og kontrollere alle aktiviteter forud for den kommende overskibning.

Der var udarbejdet alternative planer for overskibningen, men det stod efterhånden klart, at et tysk sammenbrud var nært forestående, og interessen samlede sig da om en overskibning fra Hälsingborg til Helsigør, hvor afstanden var kortest, havnefaciliteter tilfredsstillende og mulighed for udnyttelse af færgeforbindelsen tilstede.

Under et planlægningsmøde den 4. maj indløb meddelelsen fra BBC om de tyske styrkers kapitulation, og alle skibe gik på kort varsel. Ved midnatstid indløb ordre til afgang og til at være klar til indskibning af brigaden i Hälsingborg. Chefen for brigadens marineafdeling, kommandørkaptajn Kjølsen, der i løbet af aftenen var ankommet til Malmø, gik ombord i MJØLNER, der var valgt som kommandoskib.

Efter en sidste justering af planerne som følge af, at DSB færgen SVEA også var til rådighed, begyndte indskibningen i løbet af morgenstunden. Lidt før kl. 1000 afgik Den danske Flotille mod Helsingør med en fortrop af brigaden om bord, der uden modstand landsattes til sikring af et havneområde og etablering af kontrakt med den lokale modstandsbevægelse. Derefter fulgte SVEA og 2 skonnerter med en bataljon, hvorpå øvrige enheder overførtes i hurtigt tempo. Alle transporter blev eskorteret til midtfarvandslinien af svenske orlogsfartøjer, som desuden holdt gående på patrulje i farvandets svenske del. Hen på eftermiddagen den 5. maj var hele troppestyrken overført, og ved middagstid den følgende dag var samtlige køretøjer og forsyninger landsat, hvorefter brigaden kunne rykke mod København.

Overførelse af yderligere materiel til udrustning af nyopstillede styrker i Danmark blev kortvarigt forsinket på grund af livligt skyderi i Helsingørs havneområde den 6. maj om eftermiddagen. Skyderiet skyldtes øjensynligt misforståelser og døde hen efter en times tid, men to tyske militærpersoner blev dræbt og en dansk kadet såret under affæren.

Materieltransporterne genoptoges den følgende dag, og samme dag blev Den danske Flotille afleveret til Søværnskommandoen, som atter var trådt i funktion. DSB-skibene blev frigivet den 8. maj, medens Svitzer- og Hjælpeflotillernes enheder blev afgivet til respektive ejere efter endt losning.

Overskibningen af brigadens ca. 5.000 mand og dens talrige køretøjer samt store mængder ammunition og andet materiel blev vellykket gennemført udelukkende på dansk køl i skibe fra flåden, DSB, handels- og fiskeflåden samt fra Svitzer og Det forenede Bugserselskab i et godt samarbejde. Men operationen var kun mulig med Sveriges storsindede og velvillige støtte.

Efter den 8. maj kunne brigadens marineafdeling træde i afvikling, og dermed sluttede et ejendommeligt afsnit i søværnets historie – og et nyt kunne begynde i et frit Danmark.

(VADM S. THOSTRUP)

I erhvervspraktik som konstabel i Søværnet

LOUISE LIND er elev på Bangsbostrand Skole i Frederikshavn.
Eleverne skal efter et praktikophold skrive om deres oplevelser, som skolen sender til praktikstedet – der i dette tilfælde har ønsket, at SOK og dermed Søværns Orientering, fik kendskab til en positiv oplevelse:

Jeg blev virkelig glad, da jeg fik at vide, at jeg skulle i praktik som konstabel i flåden. Jeg glædede mig meget til den uge.
Mandag, den 9. januar 1955:
Klokken 11 begav jeg mig afsted med sommerfugle i maven over hele den kommende uges mange oplevelser.
Da jeg ankom kl 11.25 uden for porten på flådestationen, havde jeg lidt travlt, for vi skulle mønstre på beboelsesområdet kl 11.30.
Jeg meldte min ankomst ved vagten, og han sendte mig hen til informationen, hvor jeg fik min nøgle, og hvor de viste mig, hvor de andre ville stå og vente på mig.
Jeg gik om bag en bygning, og der lå Hedegården, der bestod af tre huse med to stuer i hver. Plus der var et andet hus, hvor der var bad og toiletter, og der stod sytten andre praktikanter mønstret op foran et af husene. De var allerede begyndt! Vores oversergent tog mit sene fremmøde meget pænt, han grinede bare, trykkede min hånd og bad mig om at gå hen i geleddet.
3. række yderst til venstre var nu blevet min faste plads, når vi skulle stille op.
Oversergenten fortalte os om de regler, vi skulle overholde, når vi var inde på kasernen. Vi skulle f.eks. være på vores beboelsesområde inden kl 22.00, og vi skulle altid gå med søværnets tøj på, undtagen når vi havde fri.
En yderst vigtig ting var, at når vi havde søværnets tøj på, så SKULLE vi være ens alle sammen, det vil sige at enten skulle alle have f.eks. halstørklæde på, ellers måtte ingen have det!
En anden vigtig ting drejede sig om vores kasket til tøjet, den måtte vi kun have på, når vi var ude. Vi skulle tage den af med det samme, når vi kom indenfor.
og et gruppebillede af os selv som vi fik taget den sidste dag. (Frivilligt KVB)
Nu var der frokost. Vi gik alle over i cafeteriet for at få noget at spise. Vi begyndte så småt at snakke med hinanden. Jeg fandt ud af, at jeg skulle dele stue med Helle, Tina og Anette. Klokken nærmede sig halv et, og vi gik alle sammen hen til et hus, hvor vi ville få udleveret vores tøj.

Det tog meget lang tid for 18 personer at få udleveret tøj, prøvet tøj og måske få byttet tøjet til en ny størrelse. Endelig var vi alle klar til at gå en 8 km march.

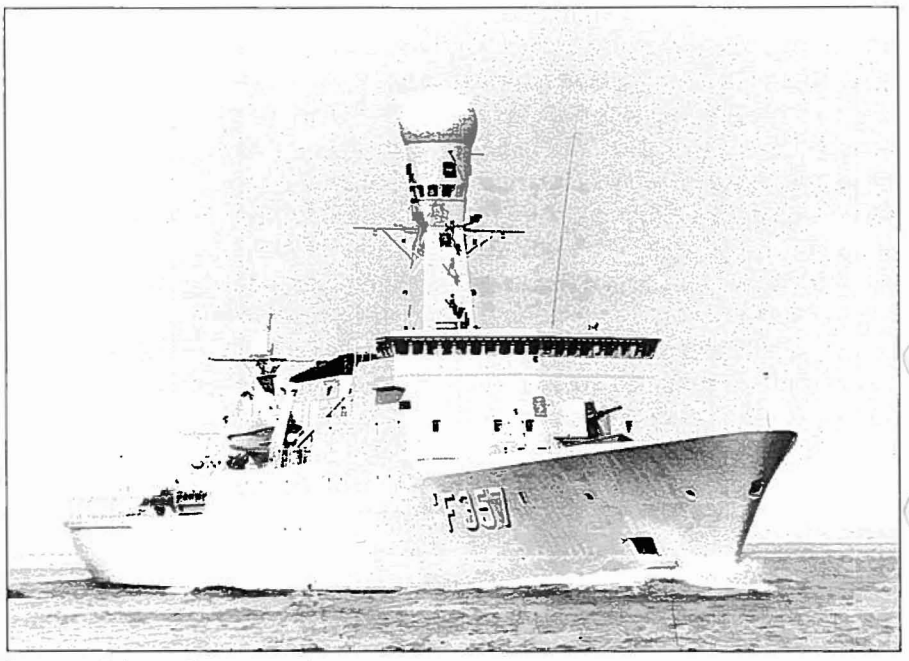

Et ekspeditionsskib – Inspektionsskibet THETIS

Efter at jeg havde anbragt mine ting i den hytte, jeg skulle dele med seks andre piger, gik jeg hen til det sted, hvor vi havde fået besked på at møde for at få udleveret kostpenge. Vi fik udleveret 402,50 kr minus 50 kr, som blev brugt til en blå kasket, hvor der stod Flådestation Frederikshavn på
Tirsdag, den 10. januar 1995:
Klokken 6.30 stod vi op på vores stue. Vi var dødtrætte, men vi fik da slæbt os ud af sengen. Vi kom i tøjet og gik over for at få morgenmad. Derefter fik vi ryddet op og støvet af. Kl. 8.10 var der mønstring og tjek af rummene. Den dag fik vi også lært

Minelæggeren FYN

førstehjælp, og hvad man skal gøre mod forfrysninger.

Vores ophold som konstabel skulle ikke bare være rundvisning o.s.v. nææh, vi skulle også have noget teori om bevogtningen på flådestationen og på skibene.

Flådestationen har selvfølgelig MP'erne til at bevogte stationen. De går rundt med knipler og pistoler! På skibene har de en mand til at stå nede på kajen ved siden af trappen og sikre sig, at der ikke kommer nogle uindbudte. Der går også en vagt oppe på skibets dæk. Han går og laver almindelige dagligdags ting, mens han også skal holde øje med, at der ikke kommer »forkerte« personer ombord.

Det var meget spændende at høre om, også fordi oversergenten gjorde det utroligt sjovt. Han var god til at fortælle.

Den dag skulle vi også svømme i svømmehallen, men først skulle vi lige op og besøge Kattegats Marinedistrikt. Vi gik fra rum til rum og hørte lidt om de forskellige ting. Det havde været sjovere, hvis vi havde fået lov til at prøve – eller bare fået et par opgaver.

Onsdag, den 11, januar 1995:

Denne dag skulle vi arbejde på et minelæggerskib ved navn Fyen. Vi blev modtaget af en virkelig sød og sjov mand, som hed Morten, han satte os straks igang med arbejdet. Jeg skulle sammen med Helle gøre rent i deres hygge- og festrum. Det eneste vi skulle lave der, var at tørre støv af, støvsuge og vaske trapper. Da vi var færdig med det, gik vi op i deres cafeteria, hvor der allerede sad nogle andre og snakkede.

Vi havde tre meget sjove oplevelser på skibet:

1) To fra vores hold var blevet sat til at ordne friturегryden, og det stank bare af opkast. Det var en så afskyelig lugt, at jeg ikke fatter, at de kunne holde ud til det. Jesper, en dreng fra vores hold, skulle bære posen med friturefedtet ud, men det kunne han ikke. Det var lige før han ofrede sin morgenmad!

2) Vi skulle også prøve at »røgdykke«. Det foregik sådan her: Vi fik røgdykkerudstyret på. Kedeldragt, handsker, hætte og iltmaske (med ilt i). Vi gik 2 ned ad gangen i et rum, hvor vi skulle finde »Æskil«, som var en grøn sodavandskasse. Der var bælgmørkt, så vi kunne ikke se noget som helst. Efter lang tids søgen fandt vi heldigvis »Æskil«. Da vi alle havde prøvet at »røgdykke«, gik vi ned i rummet igen, for nu skulle vi lige se, hvor vi havde gået og rodet rundt. Jeg var så uheldig, da vi var nede og »røgdykke«, at jeg var førstemand. Det vil sige, at jeg skulle gå først og fortælle hvad 2. manden skulle passe på o.s.v. Men vi endte pludselig ude på badeværelset, og da jeg følte mig frem, kom jeg til at stikke min ene arm ned i et rundt rør, som viste sig at være toilettet. Godt jeg havde handsker på!

3) Vi skulle også prøve at »slukke brande«. Nej, vi fik lov til at prøve de forskellige brandslukkere, for at se hvordan de virkede. Det var rigtig sjovt, men man skal i hvert fald have muskler!

Klokken 15.00 var vi færdige og havde fri. Så var det lige hjem og slappe af. Helle og jeg faldt i søvn og vågnede først kl. 18.30, og så var det for sent at få ordentlig aftensmad, fordi cafeteriet var lukket. Så vores aftensmad bestod af cornflakes eller havregryn med müsli. Resten af aftenen gik med at se fjernsyn, inden vi lagde os til at sove.

Torsdag. den 12. januar 1995

Det var den dag, hvor vi skulle prøve at skyde og løbe »Kubatesten«, 1800 m på under 12 min. Heldigvis var der for meget is på banen, så vi kunne ikke løbe der. Det var vi alle meget glade for! Så vi skulle i stedet have styrketræning.

Først skulle vi prøve at skyde med en salonriffel. Jeg var en af de første, som skulle prøve at skyde, og uden at prale vil jeg sige, at jeg klarede mig ret godt. Jeg fik 84 point ud af 100 point. Vi prøvede først at have 5 prøveskud, og bagefter 10 skud som skulle gælde.

Styrketræningen kunne vi ikke bare springe over. Der var lagt i alt 18 ting ud, som vi skulle styrke vores musk-

ler med. Vi skulle gøre hver ting i 30 sek, skifte til en ny ting på 30 sek o.s.v. Det var ret hårdt.
Da vi kom hjem, troede vi, at vi havde fri, men næh nej. vi skulle ud og se et ekspeditionsskib, som sejler til Grønland og Island. Det var et nyt skib og ren luksus i forhold til minelæggeren, vi var på om onsdagen. Men også meget stort og flot.
Fredag, den 13. januar 1995
Ja, alt sjovt må jo have en ende, og det måtte denne uge desværre også. Vi var alle sammen enige om, at vi sagtens kunne bruge en måned mere inden for søværnet.
Der skulle ikke foregå så meget den dag. Vi skulle bare aflevere nøglen til vores hus og det lånte tøj. Vi skulle også høre om uddannelsen inden for søværnet.
Jeg synes, at det har været en fantastisk god uge, jeg har haft nede ved søværnet. De har givet mig et godt indblik i søværnets liv. Jeg ved godt, at de har poleret lidt på det, så vi havde det bedre end de andre konstabler, som var derinde.
Jeg synes, det var rigtig sjovt at gå i deres tøj, at komme ud at se skibene og høre andre fortælle om deres oplevelser i søværnet.
Jeg har egentlig slet ikke noget dårligt at sige om denne spændende uge. Jo – forresten, skoene var rigtig dårlige at gå i! Der var også en ting som undrede mig, hvorfor var der ikke syet lange underbukser og almindelige bukser til pigerne? Der er vel også piger i søværnet?
Jeg vil gerne sige mange tak til oversergenten, som tilrettelagde en pragtfuld uge for os, selvom han næsten selv lige var kommet til Frederikshavn, og ikke havde styr på vores øvelse om tirsdagen.
Oversergent, du gjorde et fantastisk stykke arbejde. Nu ved jeg, hvor jeg skal søge hen, når jeg skal ind som konstabel.

(Louise Lind)

Orlogskutteren ROMSØ på patrulje

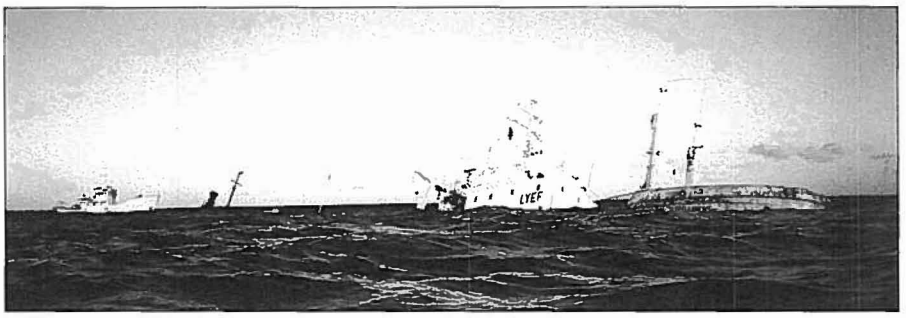

ROMSØ på vagt ved vraget

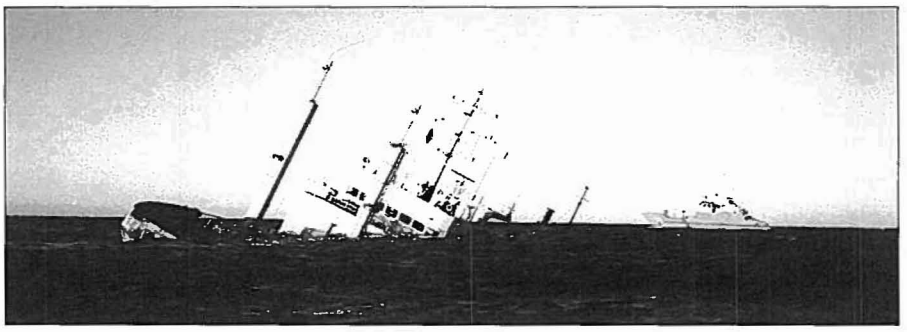

METTE MILJØ ankommet til olieudslippet

Onsdag den 8. februar 1995 afgik orlogskutteren ROMSØ på patrulje under Sundets Marinedistrikt. Efter at Chefen for 2. Eskadre var gået ombord, forlagde ROMSØ gennem Agersø Sund og Smålandsfarvandet mod Grønsund og den vestlige del af Østersøen. Ud for Stubbekøbing modtog skibet en melding fra vagthavende officer på Sundets Marinedistrikt, at en russisk fabrikstrawler var sunket 10 nm SE af Hestehoved dyb. ROMSØ blev dirigeret til positionen for at afløse BARSØ som vagtskib, der skulle fortsætte til Bornholm på patrulje. Det drejede sig om en 102 meter lang russisk fabrikstrawler af Prometey-kl, ved navn YURBARKAS, der var på slæb til ophugning. Der var ingen personer ombord, da forliset skete. Trawleren sank på 19m vand med en del af overbygningen stikkende oven vande. ROMSØ fik ordre på at blive i området for at agere afviserfartøj overfor den øvrige skibstrafik.

Olieudslip

Miljøstyrelsens skib METTE MILJØ afgik fra Holmen ved midnatstid og var fremme næste dags morgen. Da det blev lyst blev ROMSØs gummibåd sat for at undersøge vraget nærmere, hvorved der blev observeret olieudslip, som straks blev rapporteret til vagthavende officer på Sundets Marinedistrikt og METTE MILJØ. Olieudslippet var som en tynd film på vandoverfladen.
Vraget blev fotodækket og efter at METTE MILJØ var ankommet og havde fået en orientering om situationen, blev ROMSØ released og kunne derpå fortsætte sin patrulje N over mod Sundet og Helsingør, hvor Chefen for 2. Eskadre gik fra borde og over i SAMSØ.

(ROMSØ)

En epoke er forbi

1. april 1995 forlod forsvaret Lynæsfort. Kommandør V.P. Heise, der var chef for fortet fra 1962 til 1964, har indsendt denne artikel om fortets omtumlede tilværelse og hvorfor det fik en så central placering i søværnets omstilling til en moderne arbejdsplads.

Kommandohejsning på »Søværnets Kursusinstitution« Marinestation Lynæs, den 1. februar 1962

Da Lynæsfort den 1. april 1995 blev overdraget til Indenrigsministeriet for anvendelse som flygtningecenter, afsluttedes en epoke på 33 år, hvor fortet har dannet rammen om kursusvirksomhed først specielt for Søværnet senere som en del af det værnsfælles »Forsvarets Center for Lederskab«. Det er faktisk over halvdelen af den tid, hvor fortet har været i søværnets regi, idet det jo overførtes med Kystbefæstningen fra hæren ved de ulykkelige forsvarslove af 1932.

Ved forsvarsloven af 1960 blev Kystdefensionen begrænset til hovedforterne og Lynæsfort, (der faktisk kun klassificeredes som et batteri). Lynæsfort blev udlånt til indkvartering af handicappede sydeuropæiske flygtninge i de beboelses- og undervisningsbygninger, der var opført til brug for Kystdefensionsens mathskole.

I efteråret 1961 forlod de sidste flygtninge fortet, og det overvejedes at sælge det, men der dukkede en ny anvendelsesmulighed op. På dette tidspunkt stod søværnet som også de andre værn overfor en alvorlig disciplinkrise, der havde udviklet sig op gennem 50'erne. I erkendelse af, at mathordningen ikke længere kunne tiltrække kvalificeret stampersonel, havde politikerne ved konstabelordningen skabt nye og mere fordelagtige vilkår for dette. Det var derfor vigtigt, at ordningen også blev attraktiv ved den uddannelse og behandling, man bød personellet, der skulle bemande de nye skibe i dens tids store nybygningsprogram.

Det var åbentbart – ikke mindst fra den i 50'erne meget omtalte »Peitersen-sag« i Hæren – at det var sergentgruppen, der var kommet i klemme mellem officererne, der forventede »mandskabsbehandling« og disciplin videreført på førkrigstidens præmisser, og de unge værnepligtige, der var præget af autoritetstroens sammenbrud under besættelsen. På det civile arbejdsmarked havde Dansk Arbejdsgiverforening erkendt et tilsvarende problem og taget skridt til en omskoling af ikke blot »manden i midten«, værkføreren, men også lederne på højere niveau på kursusejendommene Arresøhøj og Egelund. Begrebet »Klimaet på arbejdspladsen« var sat på dagsordenen. Fra udlandet hentedes inspiration dels fra Royal Navy's Leadership Course for Pettyofficers på HMS ROYAL ARTHUR, dels fra Leadershipcourses, der indgik som en del af amerikanske kurser, der frekventeredes af danske søofficerer.

Det var derfor naturligt, at Søværnsstabens kommandoafdeling arbejdede med planer om oprettelse af særlige kurser i ledelse og samarbejde kombineret med en grundig orientering om konstabelordningens indhold, muligheder og krav. Det havde imidlertid ikke været muligt at komme igennem med sådanne forslag, da det imidlertid ved en tilfældighed lykkedes.

En dag i efteråret 1961 opsøgte en redaktør Chefen for Søværnet, viceadmiral Pontoppidan i anledning af, at hans søn som værnepligtig orlogsgast ved skæbnens ugunst var havnet i »Erstatningen«, d.v.s. de værne-

Chefkonferencen 23.-25. september 1963 på kursusinstitutionen

pligtige, som skibene skilte sig af med på grund af disciplinære vanskeligheder eller sygdom. Redaktøren meddelte i barske vendinger admiralen, at hvis der ikke inden en måned var taget konkrete skridt til en væsentlig forbedring af disse »udstødtes« uddannelse og tjeneste, ville hans avis bringe kritiske artikler om forholdene på Søværnets Kaserne.

Da viceadmiralen udbad sig et forslag fra staben til løsning af det prekære problem, var det nærliggende at foreslå »Erstatningen« flyttet ud fra storbymiljøet til Lynæsfort, hvor der kunne tilrettelægges en uddannelses for dem og en bedre indkvartering. For at udnytte anlægget rationelt kunne Søværnets Kursusinstitution oprettes i en anden fløj og anvende de gode undervisningslokaler.

Admiralen godkendte forslaget med bemærkning om, at det ikke måtte koste personel og penge, samt at kursusinstitutionen ikke måtte gabe over mere end den kunne klare.

Søværnets Bygningstjeneste fandt, da finansåret jo var ved at løbe ud, nogle ledige penge til den mest nødvendige renovering af kursusfløjen, bl.a. blev terrazzo-vaskebænkene i baderummet skiftet ud med porcelænskummer, og to klasseværelser blev slået sammen til et auditorium.

Den 1. februar 1962 blev kommandoen hejst på Søværnets Kursusinstitution, Marinestation Lynæs i snestorm, men med fuldt ceremoniel og endog gudstjeneste ved orlogspræsten fra Avderød.

Kursusvirksomheden byggedes op omkring orientering om konstabelordningen, som alle var motiverede for, da de første kurser var for befalingsmænd fra de skibe, der skulle modtage de første konstabelbesætninger. Da et hovedprincip i ordningen var, at uddannelsen fra det abstrakte skolemiljø lagdes ud i det den virkelige verden i skibene, var det naturligt også at give undervisning i instruktionsteknik. Grundlaget for denne undervisning var et fra Teknologisk Institut hentet system Træning i arbejdsinstruktion, suppleret med Militærpsykologisk Tjenestes film Militær Undervisning, og andre danske og udenlandske instruktionsfilm.

Ved at lægge op til en drøftelse af disciplinære problemer i gruppearbejde og samlet nærmede man sig ledelse og samarbejde på et jordnært plan ud fra deltagernes egne problemer. Når kursusinstitutionen fik en så god modtagelse i sergentgruppen, skyldtes det nok især, at det var en ny oplevelse, at det var ens egne problemer, der stod i centrum, samt at det for mange var en overraskelse, at det ikke bare var dem selv, der havde svært ved at håndhæve disciplinen, men også kollegerne.

Lynæsfort beliggenhed var ideel, netop så tilpas langt fra København, at kursisterne ikke fandt det urimeligt, at aftenerne blev taget i brug til foredrag og diskussion om emner indenfor uddannelse, ledelse og samarbejde. Der kunne gennemføres gruppearbejder og plenumdebatter uden skelen til et stramt timeskema. Internatformen med samvær alle døgnets 24 timer betød, at der var lejlighed til helt utvunget at kunne udveksle synspunkter og erfaringer.

Når kurserne blev så godt modtaget blandt de tilkommanderede elever, skyldtes det således nok, at denne nyskabelse dækkede et behov blandt befalingsmændene for at få lejlighed til en åben debat om disciplin, ledelse og samarbejde. Der viste sig snart interesse blandt officererne for at se, hvad det var, der foregik på Marinestation Lynæsfort, og der blev oprettet kursus for officersgrupperne efter samme model.

Allerede i september 1963 lykkedes det at få Chefen for Søværnet til at godkende et forslag om et ledelsesseminar for de øverste chefer for også at orientere dem om virksomheden på Søværnets Kursusinstitution. Det blev begyndelsen på en lang række af Chefen for Søværnet/Chefen for Søværnets operative Kommando's chefseminarer gennem de 33 år.

I de forløbne år har kursusvirksomheden gennemgået en fortsat udvikling på grundlag af erfaringer, nye tekniker og ændrede behov. Det kan være svært at vurdere effekten af virksomheden, men når forsvaret slap relativt glat gennem de turbulente 60ére med ungdomsoprøret, skyldtes det vel bl.a., at man havde foregrebet begivenhederne ved at tage ledelses- og samarbejdsproblemerne op til seriøs behandling i tide.

Nu lukkes Lynæsfort så for kurser, men Forsvarets Center for Lederskab fortsætter sine aktiviteter på Gurrehus. De problemer, der førte til starten på Søværnets Kursusinstitution, vil nemlig stadig kræve en løbende debat og ny løsninger. Forsvaret må fortsat møde den ungdom, der er præget af den hastige samfundsudvikling, på en sådan måde, at evnen til at skabe lydighed forenet med et godt klima på arbejdspladsen bevares.

(KD V.P. Heise,
CH MAS LYN, 1962-64)

Søværnets mærkedage:

11. maj 1945, Holmen genoverdrages Søværnet

De sidste uger havde været nervepirrende. Alle følte, at Verdenskrigen nærmede sig sin afslutning. Tyskerne svækkedes mere og mere, Hitler begik selvmord. Østfra tromlede Den Røde Hær frem og havde nået Lübeck – den fortsatte vestpå. Vestfra avancerede englænderne, som nåede Hamburg den 3. maj. Det lignede et kapløb – og det var det også. Det var ikke lykkedes de vestallierede at få en aftale med Sovjetunionen om, hvem der skulle befri Danmark; men det vidste vi ikke dengang. Det blev englænderne, der først nåede Kiel og dermed havde afskåret Jylland. Fredag den 4. maj kom kapitulationsbudskabet: »Feltmarskal Montgomery har netop meddelt at alle fjendtlige styrker i Holland, Nordvesttyskland og Danmark har overgivet sig«. Kapitulationen gjaldt fra 5. maj kl. 8 og hele landet jublede.
Frihedshæren kom frem og Brigaden i Sverige på ca. 5000 mand gjorde sig klar. Der blev dannet en regering under socialdemokraten Vilhelm Buhls ledelse. Den 5. maj kl. 16.30 landede en amerikansk transport eskadrille i Kastrup med 300 mand, heriblandt lederen af den engelske militærmission Generalmajor Dewing og Rearadmiral R.V. Holt, RN, der var missionens maritime leder.
General Montgomery havde bestemt, at de tyske tropper skulle trækkes tilbage til Tyskland under ledelse af deres egne befalingsmænd. De skulle marchere til den dansk-tyske grænse. Tilbagetrækningen begyndte den 7. maj.
Kong Christian den 10. åbnede Rigsdagen den 9. maj. Samme dag besatte Den Røde Hær Bornholm efter den 7. maj at have rettet 4 luftangreb mod Rønne og Neksø. Men hvordan mon det gik i Norge ?. Den 7. maj gik der rygter om tysk overgivelse, men først dagen efter kom meddelelsen om kapitulation i resten af Europa.
Den 8. maj var freds- og kapitulationsdag. Verdenskrigen var slut – altså i Europa. Nu manglede blot Japan.

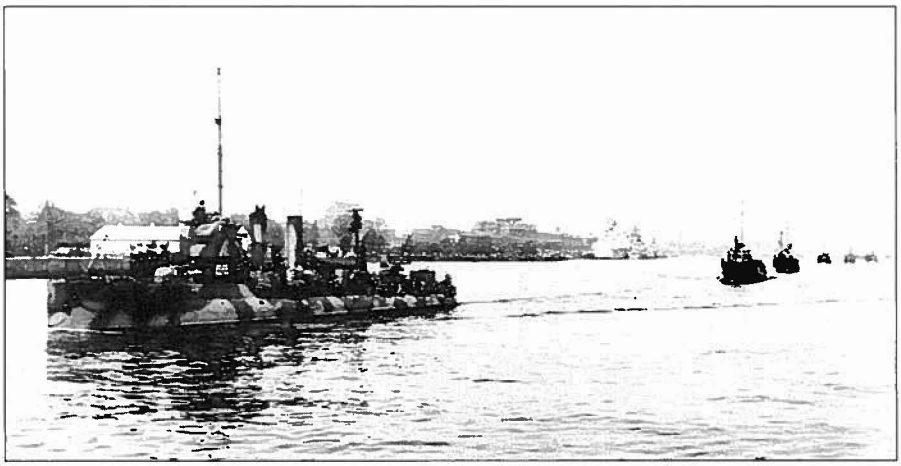

Ankomst til Holmen den 11. maj 1945, HAVKATTEN, MS1, MS7 og 9 kuttere. Engelske orlogsskibe på Langelinie

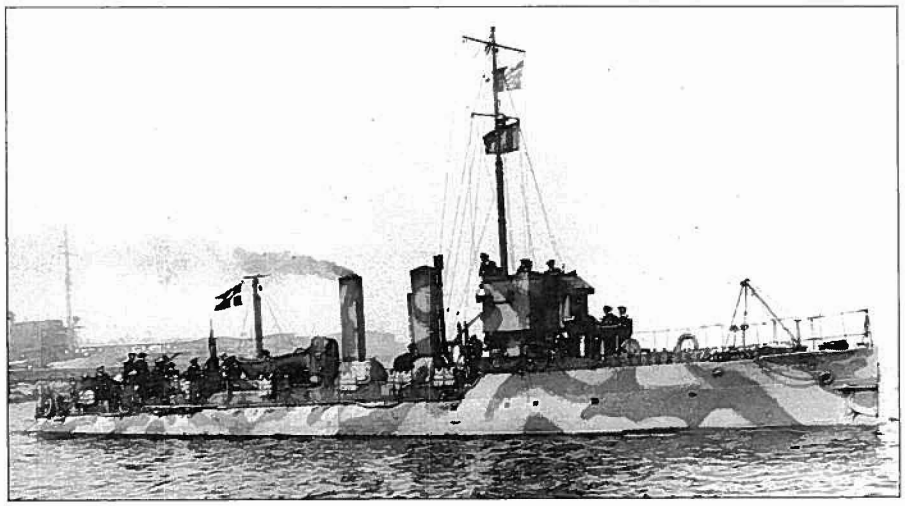

Patruljebåden HAVKATTEN (tidligere torpedobåd) står ud af Tuborg havn den 11. maj 1945

Den 11. maj 1945 – kun en uge efter tyskernes overgivelse i Danmark – blev Holmen overdraget til Chefen for Søværnskommandoen, viceadmiral A. H. Vedel. Det blev gjort af rearadmiral R.V. Holt, RN, ved en kort ceremoni på Nyholm. Samtidig ankom Den danske Flotille til Flådens leje. Den bestod af bevogtningsfartøjet HAVKATTEN, minestrygerne MS 1, MS 7 og MS 9 samt 9 orlogskuttere, der alle den 29. august 1943 var undsluppet til Sverige som beskrevet i artiklen om Den danske Flotille. Holmen så trist ud, idet mange bygninger havde lidt me-

get under tysk besættelse, hele området var præget af uorden og snavs. Rearadmiral Holt ankom til kasernehavnen med fartøj og blev modtaget af viceadmiralen og forsvarsministeren Ole Bjørn Kraft og kommandør A. Grandjean, der havde været chef for Flådestationen den 29. august 1943 og var designeret til at genbesætte denne stilling.

Dannebrog - »Rigets flag« - blev igen hejst på Batteriet SIXTUS, hvor det ikke havde vajet siden Flådens sænkning. Et honnørkommando fra Royal Marines paraderede. Siden inspicerede viceadmiral Vedel ledsaget af rearadmiral Holt Den danske Flotilles besætninger på pladsen nord for artilleriværkstederne på Arsenaløen. Holmen var igen blevet Flådens hovedbase.

Værnepligtige maskinist, senere orlogskaptajn, Paul Langballe, der havde været ombord i MS 7 siden 1943, berettede om sine indtryk den dag (Marinehistorisk Tidsskrift nr. 2/1987): »Det første gensyn med Holmen fandt sted udfor det daværende søartilleri, hvor vi mødtes med flere officerer, som havde været under jorden, men som nu var kommet frem i dagslyset og havde trukket i uniformen. Frihedskæmperne havde også været der og var der stadig. Da

jeg indfandt mig, stod de pænt på række i to geledder. De så i øvrigt både barske og trætte ud, idet den sidste tid inden kapitulationen havde været meget hektisk, og de havde fået meget lidt søvn.

En af dem bar en slags emblem, hvis motiv jeg naturligvis godt kendte. Da jeg gerne ville se den pågældende frihedskæmpers reaktion, spillede jeg dum og spurgte meget troskyldigt, hvem det dog forestillede ? Svaret kom prompte: »Det er Lenin, og sådan en skal I alle snart komme

Kontreadmiral R.V. Holt, RN og viceadmiral A.H. Vedel inspecerer paraden, opstillet af besætningen fra Den danske Flotille

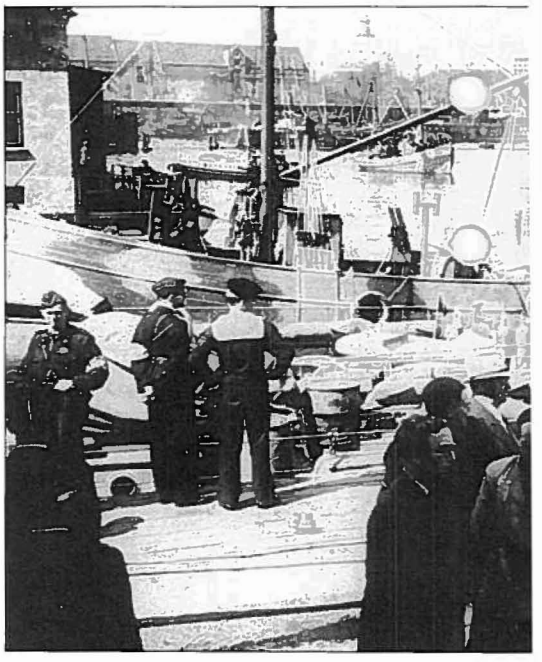

Arsenaløen den 11. maj 1945

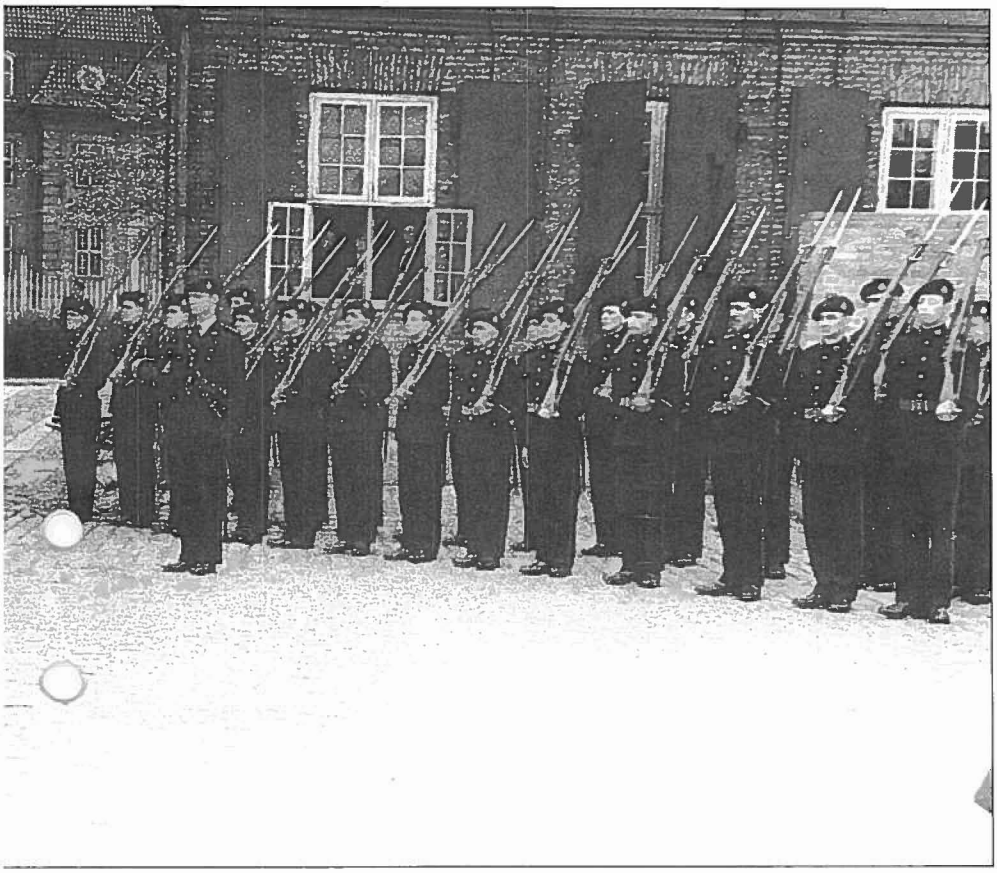

Holmens genovertagelse den 11. maj 1945. Et honnørkommando fra Royal Marines paraderede på pladsen ved Nyholms Hovedvagt NW-lige hjørne med front mod flagbastionen på SIXTUS. Fra venstre: viceadmiral A.H. Vedel, forsvarsminister Ole Bjørn Kraft, kontreadmiral R.V. Holt, RN, kommandørkaptajn Hauptman-Andersen og kommandør A. Grandjean. (Orlogsmuseet)

til at bære !« ..... På vejen ind gennem Holmen passerede vi stablen af soldaterhjelme, som alle var gjort ubrugelige ved gennemslag med en eller anden specielt udformet mejsel eller lignende.

Søværnets kaserne udgjorde et sandt inferno af svineri og uhumskheder, som sent skal glemmes. Ved undersøgelsen af et skrivebord blev den øverste skuffe trukket ud. Den var i ordets bogstaveligste forstand anvendt som latrintønde, indeholdende de i en sådan normalt forekommende ingredienser. I skuffen neden under lå en stabel dødsattester i skrivepapirformat. Øverst på blanketterne figurerede den tyske ørn med hagekorset i sine klør. Så fulgte overskriften »Für Führer, Volk und Vaterland«. På belægningsstuerne havde flere af deres tidligere beboere inden afgangen forrettet deres nødtørft i køjerne.«

Som det fremgik var den mest påtrængende opgave at få ryddet op overalt. Men Holmen var igen under dansk kommando. Flådens skibe under dansk flag bestod af Den danske Flotille: Bevogtningsfartøjet HAVKATTEN, de tre små minestrygere MS 1, MS 7 og MS 9 samt 9 orlogskuttere.

Farvandene var fyldt med miner. Det hastede med en genopbygning.

(WT)

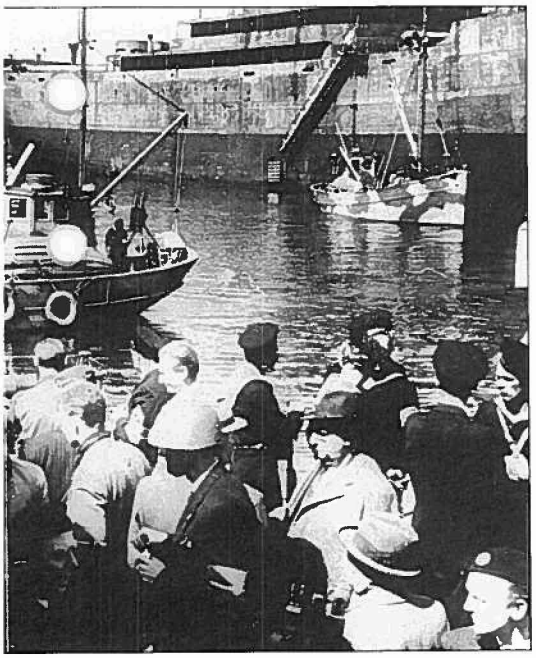

Kronprins Frederik rundvises på Holmen den 11. maj 1945 af kommandør A. Grandjean, kontreadmiral R.V. Holt, RN og viceadmiral A.H. Vedel

Søværnets idræts komite

Søværnets Idræts Komite har i samarbejde med Teknikskolen og Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole (SRS) afviklet søværnsmesterskaber i henholdsvis bordtennis på Holmens Idrætsanlæg og badminton og håndbold ved SRS.

Søværnets håndboldmestre 1995, fra Søværnets operative Kommando

Bordtennis: Med 18 tilmeldte kravlede deltagerantallet heldigvis igen lidt opad, men stadig er der lang vej til de meget større tal, man havde for år tilbage. Efter mange spændende og til tider velspillede kampe kåredes følgende vindere:

Dame single:

1. SG I. Danielsen	SOS

Herre single:

1. KL M. Skov	FKO
2. SSG K. Rasmussen	TVS
3. KL F. Storm	TKS

Herre double:

1. KL F. Storm	TKS
SSG K. Rasmussen	TVS
2. KL M. Skov	FKO
SSG J. Bannow	TKS

MIX-double:

1. SG E. W. Petersen	SOS
SG I. Danielsen	SOS

Mix-double vinderne blev dog ikke officielle søværnsmestre, på grund af for få tilmeldte.

Badminton: Her var tilmeldingsantallet 35, tilfredsstillende, uden at være prangende. Det kunne kaldes »jysk mesterskab« idet kun 2 øst for Storebælt startede.

Standarden var tilfredsstillende, der blev spillet i puljer, så alle deltagere var garanteret mindst 3 kampe i de respektive rækker. Ialt blev der afviklet 80 kampe, så kondien også kom i brug.

Resultatlisten var følgende:

Dame single:

1. SG L. Pedersen	SRS

Herre single:

1. MAKS C. Andersen	SOK
2. SG C. Rendeman	FALS
3. SG L. Hansen	FALS
4. MOKS N. Greve	MOEN

Herre double:

1. OK F. Holmgård	SOK
MAKS C. Andersen	SOK
2. SG C. Rendeman	FALS
SG L. Hansen	FALS

Old boys HS:

1. SSG I. Hansen	FLS FRH
2. OK F. Holmgård	SOK

Old boys HD.

1. SSG I. Hansen	FLS FRH
ME R. Pedersen	FLS FRH

MIX-double:

1. SG C. Rendeman	FALS
SG D. Jensen	2. ESK

Dame single og mix double ikke officielle søværnsmestre på grund af for få tilmeldte.

Desværre skæmmedes arrangementet af deltagere som slet ikke mødte op, eller afbud i sidste øjeblik.

Håndbold: Årets mesterskab var tæt på aflysning, idet Militærpolitiet på Flådestation Korsør og GLENTEN, som havde tilmeldt sig i god tid, i sidste øjeblik, da programmer var udsendt og præmier indkøbt, meldte afbud. Derfor gennemførtes med kun 4 deltagende hold.

En undskyldning til de senere vindere fra SOK. I sidste års referat fortaltes at holdet fra SOK vejede 90 kg i gennemsnit. Dette var holdet lidt utilfreds med, og derfor gennemførtes en »kontrolvejning« inden første kamp. SOK's 8 deltagere vejede tilsammen 792 kg, så derfor hedder holdet »næsten 0.1 ton i gennemsnitholdet«.

De 4 hold kæmpede bravt, og SRS's hold skal fremhæves, idet de friskt mønstrede 2 piger på holdet. Bravo Zulu til dem.

Resultatlisten:

Nr 1	SOK med maximum	point 6
Nr 2	SRS med	point 4
Nr 3	DIV 32/I med	point 2
Nr 4	DIV 32/II med	point 0

(J. BANNOW/IKO)

Marineauditørembedet

1. januar 1995 blev der gennemført visse ændringer i auditørkorpsets organisation, som her kort beskrives samtidigt med at en række typiske sager fra det forgangne år omtales.

Et år er gået, og der kan være grund til at stoppe op og se tilbage på 1994.

Marineauditørembedet flyttede allerede i 1993 fra Holmen til Rigensgade i Nyboderkvarteret.

Hidtil har 2 auditørfuldmægtige, som er tidligere kriminalassistenter, en hel- og en halvdagsansat kontordame og jeg selv betjent det meste af Søværnet. Også Bornholms Værn og 2 tjenestesteder inden for flyvevåbnet har hidtil hørt til Marineauditørembedet. Derimod har selve Flådestationen i Frederikshavn, Kattegats Marinedistrikt og Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole altid hørt til auditøren i Ålborg.

Fra 1. januar 1995 skete der visse ændringer i auditørkorpsets organisation. Blandt andet skal søværnets tjenestesteder ikke længere betjenes af de 2 auditørfuldmægtige, der hidtil har hørt til Marineauditørembedet, men i princippet af samtlige fuldmægtige, således at tjenestestederne vest for Storebælt skal betjenes af de 6 auditørfuldmægtige i Jylland, mens tjenestestederne øst for Storebælt samt Færøernes og Grønlands Kommando skal betjenes af de 6 auditørfuldmægtige på Sjælland (i København).
Selvom nyordningen i højere grad lader geografiske principper afgøre fordelingen af de militære tjenestesteder imellem auditørkorpsets forskellige enheder, er auditøren i Ålborg og jeg dog indtil videre søværnets auditører med samme fordeling som hidtil.
De »nytilkomne« auditørfuldmægtige har naturligvis ikke den samme indsigt i maritime forhold som de 2, der hidtil fast har betjent langt størstedelen af søværnets tjenestesteder.

Om nyordningen vil være til søværnets fordel eller det modsatte, skal der ikke spås om her og nu.

Der er behandlet en hel del sager ved Marineauditørembedet i 1994, spændende fra sager om respektstridig opførsel, hash, beruselse til tyveri og underslæb. Med andre ord forseelser, som man også finder ude i det civile liv og som forsvaret naturligvis er nødt til at reagere på, så lovbryderne kan få deres fortjente straf.

(MARINEAUDITØREN)

Fra kalenderen

4. maj
Øvelse BLUE HARRIER PXD i Århus

9. maj
Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerer THETIS

15. maj
Øvelse BOLD GAME PXD I København

18. maj
Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerer HVID-BJØRNEN

22. maj
Inspektør- og Skolechefmøde i Søværnets operative Kommando

23. maj
Eskadre- og Marinedistriktchefmøde i Søværnets operative Kommando

1. juni
Ambassadør G. Riberholdt i Søværnets operative Kommando

6. juni
BALTOPS 95 Presail Conference i Søværnets operative Kommando

6. juni
Navngivning af den 14. SF300 enhed

20. juni
Bornholm Marinedistrikts 50 års jubilæum

Vagtskifte på Storebælt

27. marts 1995 markeredes endnu en milepæl i samarbejde på Storebælt, da Chefen for Søværnets Materielkommando navngav det nye fartøj, som A/S Storebæltforbindelsen har overdraget Vessel Traffic Service systemet (trafikovervågnings systemet) i Storebælt.

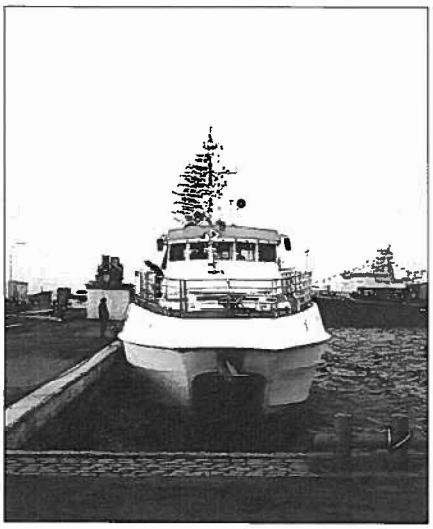

Y310 STOREBÆLT
første katamaran i søværnet

Vessel Traffic Service-fartøjet blev, efter Hendes Majestæt Dronningens godkendelse, navngivet STOREBÆLT (Y 310) og indgik samtidigt i Flådens tal.

Det nye afviserfartøj »STOREBÆLT« afløser de små »arbejdsheste« VTS-1 og VTS-2, der igennem næsten 2 år trofast har passet overvågningen og beskyttelsen af broerne samt arbejdspladserne ved brobyggeriet.

STOREBÆLT, der i størrelse og hurtighed repræsenterer en klar forbedring, har en fortid som passagerskib i Nordnorge. Fartøjet, der er på 90 tons, 48 m langt og 6 m bredt, er ombygget på Fåborg værft.

STOREBÆLT (Y 310), skriver ligeledes historie i søværnet, idet fartøjet er den første katamaran, som indgår i Flådens tal. Operationerne med en sådan fartøjstype kan således bidrage med nye værdifulde erfaringer.

STOREBÆLT har en servicefart på mellem 16 og 22 knob afhængig af vejr og sø.

(SOK)

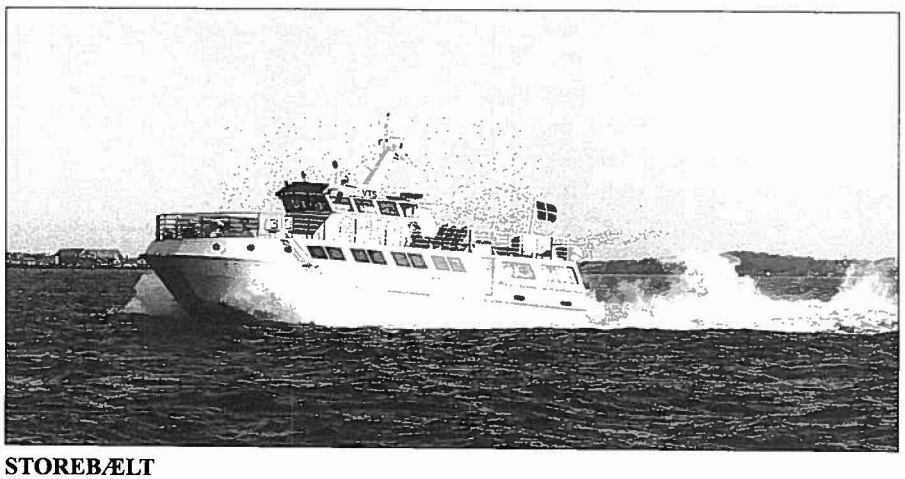

STOREBÆLT
under gang i Storebælt

FOTO KONKURRENCE

Indsend et godt foto, der på en sjov eller anderledes måde beskriver en hverdagssituation i søværnet.

Lav en ledsagetekst som oplyser om fotoets tilblivelse, eventuelle deltagende personer m.v. – og husk at anføre tydelig navn og adresse.

Redaktionen vil i sidste nummer i 1995 af Søværns Orientering kåre »ÅRETS BILLEDE« og til den heldige vinder udsætter vi et Stormglas.

Redaktionen forbeholder sig ret til at beholde og eventuelt viderebringe indsendt materiale.

Mindeankerpris 1995

Ved en reception på den norske ambasssade den 10. marts 1995 blev Mindeankerprisen uddelt for henholdsvis 10. og 11. gang til en dansk og en norsk kadet, der har udvist flid, saglighed og initiativ, samt gode kammeratlige egenskaber.
Prisen, et skibsur og barometer, blev overrakt af ambassaderåd Mona E. Brøther til sergent Bo I. Jørgensen fra Søværnets Officersskole og fenrik Eivind Kvalvåg fra Sjøkrigsskolen i Bergen.
Til stede var ligeledes Mindeankerfondets stifter Bendt Fogh.

(SOS)

fra venstre: ambassaderåd Mona E. Brøther, fenrik Eivind Kvalråg, sergent Bo I. Jørgensen og direktør Bendt Fogh

Danske militære verdensmestre i sejlsport 1994

Det danske søværn er regerende verdensmester i sejlsport, ved »Conseil International du Sport Militaire« CISM-Seaweek 13-19 juni 1994 i Stavanger, Norge blev Danmark verdensmester i sejlsport i bådtypen »Yngling« med besætningen: Per Bigum, Patrick Sebbelov og Ditmar Andersen.
Besætningen fik på Dansk Militær Idrætsforening repræsentantskabsmøde den 8. april 1995, DMI's Guldemblem for verdensmesterskabet.
Besætningen skal forsvarer mesterskabet i 1995, i Italien, men i bådtypen »470«-jolle. (Redaktionen)

fra venstre: Per Bigum, Patrick Sebbelov, Ditmar Andersen

Pensionerede officerer fra søværnet

Generalforsamling i Pensionistforeningen

Torsdag den 6. april 1995 blev den første ordinære generalforsamling afholdt i »PENSIONISTFORENINGEN FOR PENSIONEREDE OFFICERER FRA SØVÆRNET«.
45 af foreningens 65 medlemmer var mødt frem.

Formanden omtalte i sin beretning blandt andet de problemer, der er med at få kontakt til de officerer, der blev pensioneret før foreningen blev etableret, ligesom formanden også omtalte, hvorledes foreningen fremtidig vil søge at få kontakt til kommende pensionister.

Det fremgik også af formandens beretning, at det er foreningens klare målsætning at skabe et godt socialt samvær mellem de pensionerede officerer blandt andet ved årligt at afholde et antal møder/udflugter for foreningen medlemmer.

For resten af 1995
blev følgende aktiviteter aftalt:
29. august
besøg/møde på Holmen.
26. oktober
besøg og orientering i Forsvarskommandoen.

NB: Indmeldelse i foreningen kan finde sted ved henvendelse til formanden: E.F. Beck,
Skovbakken 5,
4340 Tølløse.

(PENSIONISTFORENINGEN)

Patruljefartøjets LOMMENs besøg i Liepaja

Patruljefartøjet LOMMEN aflagde fra fredag den 31. marts til mandag den 3. april 1995 besøg i LIEPAJA, Letland. Besøget var et led i de planlagte aktiviteter for det militære samarbejde mellem Letland og Danmark. Senere på året vil dette besøg blive fulgt op med besøg af Chefen for Søværnets operative Kommando.

Anduvningen af den tidligere meget store sovjetiske flådehavn i Liepaja undgår ikke at gøre et stort indtryk i betragtning af, at dette område var hemmeligt og næsten hermetisk tillukket for blot få år siden. Nu sejlede LOMMEN, som det første danske orlogsskib, uantastet og fredsommeligt ind i hjertet af dette store havnekompleks.

Letland har overtaget hele havneområdet og bortset fra de sænkede tidligere sovjetiske orlogsfartøjer var der ikke noget som mindede om flådebase. Den lettiske flåde har trukket sig tilbage til et mindre kajområde tæt ved byens centrum, hvor den har samlet alle sine aktiviteter.

LOMMEN blev modtaget med marineorkester på kajen og spil af landenes nationalmelodier. Der var arrangeret visit hos Liepajas borgmester og hos chefen for det sydlige marinedistrikt. Samme dag var der frokost for honoratiores om bord, samtaler omkring planlagt øvelsesaktivitet, pressekonference og cocktailparty.

Lørdag var der arrangeret bustur til Riga for besætningen, mens eskadrechefen og skibschefen blev vist rundt i hovedkvarteret og var på besøg i de lettiske orlogsskibe. Bagefter var der sejltur med et tidligere svensk patruljefartøj rundt i hele havnen, hvor ikke mindst alle de sænkede undervandsbåde var et yderst beskæmmende syn. Den sovjetiske eller russiske flåde fjernede alt af værdi fra skibene inden tilbagetrækningen, hvorefter skibene blev demoleret og sænket ved den kaj, hvor de lå. At rense havnen vil kræve en stor indsats og koste mange penge, men letterne håber på, at vestlige firmaer vil købe og fjerne skibene for skrotværdien.

I havnen lå bl.a. de lettiske enheder BULTA (Pilen), som var den tidligere norske Storm-klasse torpedobåd TRAUST, ZIKBENS (Lynet), som var tidligere østtysk Osa-klasse mis-

Demonstration af LOMMENs redningsmidler

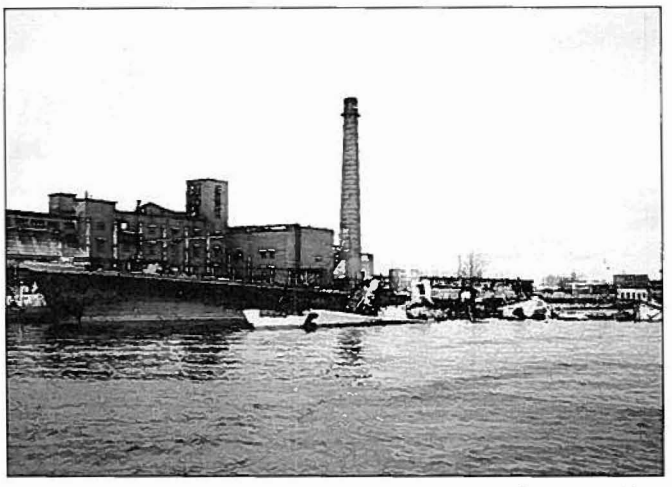

Ex. sovjetisk flåde anno 1995

Den lettiske flådes fartøjer i Liepaja

silbåd, samt de to tidligere østtyske Kondor-klasse minestrygere, IMANTA (M-02) og VIESTURS (M-01). Alle enhederne var meget velholdte, alderen taget i betragtning, men for en dansk søofficer var det som at skrue tiden 20 – 25 år tilbage i teknologi og »state-of-the-art« på kampinformationsområdet. Dog havde alle enhederne FURUNO-radar og her blev disse omtalt lige så begejstret som hos officererne i søværnet.

Mandag var der planlagt eftersøgnings- og redningsøvelse i farvandet ud for Liepaja. På grund af dårligt vejr blev det besluttet at afholde øvelsen som en serie gensidige materieldemonstrationer afsluttende med en »assistance til andet skib« øvelse med skibene fortøjet ved kaj.

For de lettiske officerer og underofficerer blev der på LOMMEN vist og demonstreret havarigrej, personligt redningsudstyr, udsætning af øvelsesredningsflåde og redning med redningskurv. LOMMENs gummibåd og specielt slippeapparatet vakte opmærksomhed, og alle letterne fik sig en sejltur i havnen.

Mandag eftermiddag påbegyndte LOMMEN forlægningen tilbage til Flådestation Korsør og alle i besætningen bearbejde indtrykkene fra besøg i en by og et land, der var blevet mishandlet og forarmet først igennem 2.Verdenskrigs kamphandlinger fra både sovjetisk og fra tysk side og derefter efterfulgt af 45 års kommunistisk diktatur som en sovjetisk stødpudestat.

Letterne ønskede, at samtalerne i størst mulig udstrækning skulle foregå på engelsk, og man var ikke i tvivl om at russisk sprog var uønsket.

De lettiske officerer ønskede et fremtidigt nært samarbejde med det danske søværn, og de glædede sig til at skulle deltage i øvelse BALTOPS 95 med en sejlende enhed. Dermed kommer de forhåbentlig også nærmere til Letlands drøm – anerkendelse som en europæisk nation med optagelse i EU og medlemskab af NATO.

(LOMMEN)

Dronningen besøgte Søværnets Grundskole

Hendes Majestæt Dronning Margrethe aflagde mandag den 20. februar 1995 besøg på Søværnets Grundskole. Besøget omfattede en orientering om uddannelserne, samt en rundvisning på Søværnets Grundskole. Besøget startede kl. 1030 med modtagelse ved Chefen for Søværnets Grundskole kommandørkaptajn P. Koefoed, og skansevagt med spil formeret af Søværnets Tamburkorps og værnepligtige menige designerede for kongeskibet DANNEBROG. Efter orientering om uddannelsen, var der rundvisning hvor Hendes Majestæt Dronningen fik lejlighed til at overvære forskellige elementer i den praktiske uddannelse på Søværnets Grundskole, såsom branduddannelse, redningsmiddeluddannelse, hvor det var frømandselever med Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik, som modtog undervisning. Desuden besås skydebaneanlæg, sømandsskabsuddannelsen på LAPPEDYKKEREN, rundvisning i cafeteriet og frivagten, rundvisningen afsluttedes med besøg i bygning 14 hvor bl.a. frømandseleverne for tiden er underbragt. Under den sidste del af rundvisningen tog tamburkorpset opstilling foran cafeteriet, hvor der blev musiceret. Chefen for Søværnets Grundskole var herefter vært ved en frokost i officeropholdslokalerne.

Hendes Majestæt Dronningen modtages med skansevagt

Dronningen med ledsagere på rundvisning

Besøget blev afsluttet kl. 1400 med skansevagt med spil.

Besøget blev, selv om vejret ikke var det bedste, blæst, regn, slud og sne, et vellykket arrangement.

Hendes Majestæt Dronningen var under besøget ledsaget af fungerende Chef for Søværnets operative Kommando, Chefen for Søværnets Frømandskorps, Hendes Majestæt Dronningens Jagtkaptajn, samt repræsentanter for Søværnets Grundskoles forskellige afdelinger.

(SGS)

ACTION '95

Danmarks største totalforsvarsudstilling

ACTION '95

MESSECENTER HERNING 3. - 5. JUNI

Show - Konkurrencer - Publikumsaktiviteter

I pinsen, den 3. – 5. juni holdes Danmarks største Totalforsvarsudstilling med navnet »Action '95«, udstillingen holdes i Messecenter Herning og alle Totalforsvarets myndighedes deltager, det vil sige politiet, redningsberedskabet, hæren, søværnet, flyvevåbnet, hjemmeværnet og Det civile Beredskab.

I alt vil udstillingen, der arrangeres i samarbejde mellem Totalforsvaret og Messecenter Herning, omfatte mere end 25.000 kvadratmeter udstillingsareal inden- og udendørs.
Der vil være masser af underholdning og aktiviteter, når det samlede totalforsvar stiller med sit udstyr og mandskab. Men også danske industrivirksomheder og andre firmaer vil være med på »Action '95«. Totalforsvarets myndigheder har nemlig ønsket at give alle leverandører mulighed for at udstille på »Action '95«. På den måde vil virksomheder og firmaer kunne præsentere sig overfor publikum og det store antal forsvarsfolk, som helt sikkert vil besøge udstillingen.
»Action '95« bliver sprængfyldt med masser af aktiviteter, som hele familien kan deltage i. Der vil blandt andet være røgdykkerbane, sejlads i gummibåde, feltbane, simuleret faldskærmsspring, dykkerudstyr og meget andet.
Ud over de mange aktiviteter, som publikum selv kan være med i, vil der også være et stort antal opvisninger som for eksempel slukning af bilbrand, helikoptershow, faldskærmsspring, rappelling fra 21 meters højde, politihunde, gardehusarernes hesteeskorte og meget andet.
Der vil også være musikalske indslag med musik og tamburkorps fra Beredskabsforbundet, politiet, Den kongelige Livgarde, Søværnet samt Hæren.
På udstillingen vil der være en række tema-områder, som bygges op i messehallerne, blandt andet et 2000 kvadratmeter stort område, hvor totalforsvarets samarbejde i udlandet i FN's humanitære og fredsbevarende tjeneste præsenteres. Det sker blandt andet med direkte radioforbindelse til styrkerne i det tidligere Jugoslavien.
Af pladshensyn gennemgås kun søværnets deltagelse i udstillingen, men deltagelsen fra de andre værn og komponenter i totalforsvaret er lige så omfattende.
Søværnets præsenterer en omfattende del af sin virksomhed på »Action '95«. I samarbejde med flyvevåbnet demonstreres eftersøgnings- og redningstjenesten, hvis virksomhed er kendt fra nyhedsmedierne.

Beredskabskorpset, Politiet og Forsvaret, er gået i træning til at udfordre publikum på »Action '95«

SØVÆRNETS FLYVETJENESTE – øvelsesflyvning med Lynx-helikopter 1 gang daglig, og »static display« .
SIRIUS PATRULJEN – telte og rasteudstyr, slæde med oppakning, hytte med delvis indretning, udstoppede slædehunde og isbjørn, rationer og personlig udrustning, kulisse og billedsøjle.
3. ESKADRE – udendørs kastelinekonkurrence, knob- bindingskonkurrence, demonstrerer røgdykker- og redningsmiddel udstyr, undervandsdrones afsøgning af havbund, skibsmodeller fra Søværnets Grundskole.

1. ESKADRE – etablerer fiskerikontrolstand, etablerer kabys med smagsprøver.

SØVÆRNETS GRUNDSKOLE, TAMBURKORPSET – Tappenstreg-arrangement i Herning bymidte 2. juni aften.

Musicerer 3 gange dagligt 3.-5. juni på messecenterets område.

SØVÆRNETS TEKNIKSKOLE, DYKKERKURSET – vil demonstrere hvorledes dykkeruddannelsen gennemføres, og publikum vil få mulighed for at blive iklædt udstyr og bleve instrueret i arbejdet i det våde element.

4. ESKADRE – udstilling om eskadrens tjeneste, med torpedo, plancher, TV og video, skibsmodel fra Søværnets Grundskole, daglig situations-rapport.

HOVEDDEPOT GRELSHEDE – etablerer stand vedrørende minedykkertjenesten med egen udstilling og medbringer hornmine og torpedo.

FRØMANDSKORPSET – opbygger tableauer over temaerne: O2(ilt)-dykker, faldskærm T10, kajak og gummibåd, patruljesoldat, vintertræning, jungletræning, og våben/special udrustning, udendørs bivuak- og bålsted.

Illustrerer bording sammen med 2. eskadre i FN-afsnit. Gennemfører opvisning i rappelling 2 gange dagligt fra messecenterets 21m høje tag, og deltager i faldskærmsopvisning lørdag den 3. juni kl 13.00.

2. ESKADRE – udstiller om tjeneste ved eskadren med hovedvægten lagt på bordingtjeneste i Adriaterhavet (FN-tjeneste) i samarbejde med frømandskorpset, plancher, TV og video, skibsmodel og gummibåd, søkort over Adriaterhavet med daglig position og situations-rapport.

Det bliver en oplevelse for hele familien at besøge »Action '95«.

(Action '95/FOV)

Afsked med tysk flådechef

Viceadmiral H.R. Böehmer modtages af kontreadmiral K. Borck ombord på OLFERT FISCHER

Skansevagten inspiceres

Fra venstre, Chefen for OLFERT FISCHER kommandørkaptajn L. Wille-Jørgensen, Chefen for 2. Eskadre kommandør A. Fiedler og Chefen for Søværnets operative Kommando kontreadmiral K. Borck

Chefen for Søværnets operative Kommando kontreadmiral K. Borck tog den 2. marts 1995 afsked med med sin tyske samarbejdspartner Commander-in-Chief German Fleet viceadmiral H.R. Böehmer ombord på korvetten OLFERT FISCHER, der lå til ankers i Flensborg fjord ved Okseøerne. I en frokost ombord deltog tillige fire tyske stabsofficerer samt Chefen for 2. Eskadre kommandør A. Fiedler og Chefen for Olfert Fischer kommandørkaptajn L. Wille-Jørgensen.

(Redaktionen)

Leveregler for unge Søekrigere

Leveregler for unge søekrigere er en samling af 343 regler, der har dannet grundlag for Admiral Jørgen Baltazar Winterfeldts oplæg til PHILOSPHISKE SAMTALER for unge søekriger, trykt hos Christopher Græbe i Kjøbenhavn 1821.

I Admiral Winterfeldts indledningen til forelæsning for »Cadetterne paa Søecadet-Academiet« står der blandt andet:

»Den unge Mand er ofte klogere end den ældre; men der er dog et gammelt Ordsprog: at Ungdom og Viisdom ikke altid følges ad. Dette er vel ikke smigrende, men jeg holder det for Sandhed, og Sandhed bør altid være kjærkommen«.

Man siger vel, at om Smag og Behag kan ikke trættes, men vi ville dog gjerne, at vor egen Smag og Behag skal være meest gjeldende.

Ingen skamme sig ved at sige: Jeg er klogere i Dag, end i Gaar, eller naar man vender det om: Jeg var ikke saa klog i Gaar, som i Dag. Den, som siger det Første, vil maaskee ikke altid tilstaa det Sidste.

Den Commanderende maa give tydelige Befalinger, og ei lade sine Undergivne gjette sig til hans Meninger. Forstaae de ham ikke, bør de spørge sig for.

Et Krigsforhør anordnes ikke for at faae den Anklagede straffet, men for at faae Sagen oplyst og Sandheden frem.

Man betroer ikke gjerne meget vigtige Forretninger til Uformuende, af Frygt for at Trang skulde forlede dem til at gjøre Uret eller lade sig bestikke. Kunde man ikke ogsaa have samme Aarsag til at udelukke Gjerrige og Forødere ?.

Hvo som taler usømmeligen eller opfører sig uanstændigen i Selskaber, maa ikke have megen Agt for Selskabet, han er udi, eller han maa troe, at man for at behage Selskabet maae tee sig saaledes, og at Uartighed er Artighed.

(Redaktionen)

Chefen for Den svenske »KYSTFLOTTAN« på besøg ved Søværnets operative Kommando, den 28. marts 1995

Den svenske Kystflådes chef, kontreadmiral Frank Rosenius, har aflagt uofficielt besøg i Århus omborg på HSMS VISBORG og med sin stab haft møde med sin danske kollega – Chefen for Søværnets operative Kommando. Besøget omfattede desuden orientering om og rundvisning i SOK operationscenter, besøg og sejlads med SVÆRDFISKEN og bustur i Århus for HSMS VISBORGs besætning.

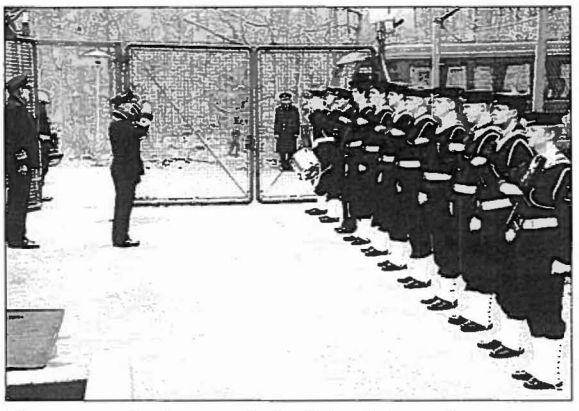

Skansevagt for kontreadmiral Frank Rosenius

Skansevagten inspiceres

Kontreadmiral Rosenius blev behørigt modtaget med skansevagt med spil ved ankomsten til SOK administrationsbygning og ved afgangen fra SOK operationscenter, inden transporten tilbage til Århus havn for sejlads med SVÆRDFISKEN. HSMS VISBORG var i Århus i et døgn.

(Redaktionen)

Udenlandske flådebesøg i Danmark

Dato	By	Nation	Skibsnavn	Skibstype	Besætning
Maj 1995					
03-04	Århus	Holland	HNLMS HELLEVOETSLUIS	Minejager	42
-	-	-	HNLMS URK	Minejager	42
-	-	-	HNLMS ZIERIKZEE	Minejager	42
03-08	Sønderborg	Holland	HNLMS NAUTILUS	Hjælpeskib	9
04-09	Ålborg	UK	HMS CHIDDINGFOLD	Minejager	45
-	-	-	HMS LEDBURY	Minestryger	45
04-09	Haderslev	UK	HMS BRIDPORT	Minejager	34
04-06	København	UK	HMS CARDIFF	Destroyer	253
04-08	Århus	UK	HMS HERALD	Forsyningsskib	119
10-11	Esbjerg	UK	HMS LOYAL CHANCELLOR	Forsyningsskib	10
-	-	-	MHS LOYAL WATCHER	Forsyningsskib	10
-	-	-	HMS EXPLORER	Træning/Patrulje	10
10-11	Århus	UK	HMS PURSUER	Træning/Patrulje	10
-	-	-	HMS BLAZER	Træning/Patrulje	10
12-15	København	No/Ty	BOLD GAME 95	Torpedo/missil	520
12-15	Rønne	Tyskland	FGS LANGEOOG	Dykkerskoleskib	43
19-21	Frederikshavn	Tyskland	FGS LANGEOOG	Dykkerskoleskib	43
19-31	Rønne	Tyskland	FGS BREITGRUND	Universalfartøj	13
20-21	Esbjerg	UK	HMS SIR PERCIVALE	Landgangsfartøj	
23-24	Rønne	Tyskland	FGS HOLNIS	Afprøvningsfartøj	14
24-28	Neksø	Tyskland	FGS HOLNIS	Afprøvningsfartøj	14
24-29	Århus	Norge	HNOMS HORTEN	Skoleskib	150
Juni 1995					
02-06	Århus	USA	USS CLARK	Fregat	181
03-06	Århus	USA	USS PHILIPPINE SEA	Krydser	391
-	-	-	USS TAYLOR	Fregat	232
-	-	-	USS TYPHOON	Patruljebåd	40
-	-	-	USS SIROCCO	Patruljebåd	40
03-06	Århus	Tyskland	FGS PADERBORN	Minestryger	44
09-12	København	Holland	HNLMS URANIA	Hjælpeskib	17
10-12	København	USA	USS TAYLOR	Fregat	232
23-26	Århus	Holland	HNLMS TYDEMAN	Hjælpeskib	68
-	-	-	HNLMS MAASSLUIS	Minejager	50
-	-	-	HNLMS MIDDELBURG	-	50
-	-	-	HNLMS WILLEMSTAD	-	50
-	-	-	HNLMS NAARDEN	-	47
29-02	København	Finland	FI KARJALA	Korvet	ialt 138
-	-	-	FI TURKU	Missilbåd	
-	-	-	FI OULU	Missilbåd	
Juli 1995					
03-06	København	Brasilien	BR BRASIL	Skoleskib	199

Nye kaptajnløjtnanter i søværnet

Familie, lærer og nye kaptajnløjtnanter

På Søværnets Officerskole er følgende udnævnt til kaptajnløjtnanter fredag den 24. februar 1995:
Jan Krümmel,
Per Lilholt,
Jesper Holm,
Henrik Kongsmark Tønnesen,
Peter Dybvad Andersen
og Gert Nørskov Pedersen

Udnævnelsen blev foretaget af fungerende skolechef kommandørkaptajn A. Stihøj Pedersen og under overværelse af de udnævntes familier.

I samme anledning uddeltes legater til Jesper Holm (Hovedorganisationen af Officerer i Danmark), Per Lilholt (Søværnets Officersskoles Bogpræmie), Peter Dydvad Andersen (Justitsråd Cresten Hee Wadum og Hustru Margrethe Lange's legat samt Foreningen af Tekniske Officerer i Søværnet's Belønningslegat).

(SOS)

PÅ BØLGELÆNGDE

NYHEDSBREV FRA ORLOGSMUSEET

Nr.3 - 4 april 1995 Overgaden oven Vandet 58, 1415 Kbh. K Tlf. 31 54 63 63 Fax. 31 54 29 80

"Børn tegner hav og skib"

Udstilling af børnetegninger

3. juni - 3. september 1995

I samarbejde med "Amager Bladet" udskriver Orlogsmuseet en tegnekonkurrence for skolebørnene på Amager under titlen "Børn tegner hav og skib" med udgangspunkt i museets samlinger. Det er børnene i alderen 5-12 år konkurrencen henvender sig til. Adgangen til museet er gratis for skoleklasserne, når der er en lærer med.

Orlogsmuseet stiller tegneartikler gratis til rådighed, og tegningerne vil blive bedømt af et kompetent dommerpanel, som vil finde vinderen af 1. præmien.

De bedste tegninger vil blive samlet til en udstilling på Orlogsmuseet, der vil kunne ses i museets særudstillingssal i perioden 3. juni - 3. september 1995.

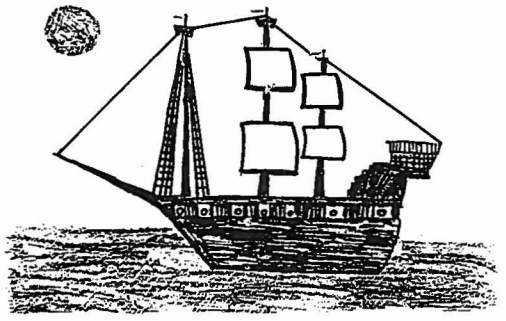

VÅBENSKJOLD for Søværnets FRØMANDSKORPS,
approberet af Hendes Majestæt Dronningen, den 27. september 1994.

Motivering:
Gennem de særegne opgaver, der stilles Frømandskorpset, opfylder korpset betingelserne for, at der knyttes et våbenskjold til tjenestestedet.

Blasonering:
I skjold delt i blåt og rødt en pælevis stillet frømandskniv med sølv blad og guld skæfte.
Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Søværnets Operative Kommando
Postbox 483 . 8100 Århus C

B

PP
Porto betalt
Danmark

TERMA Elektronik AS

TACTICS
C3 and Fire Control System for Submarines

- PASSIVE AND ACTIVE TRACKING
- TARGET MOTION ANALYSIS
- WEAPONS CONTROL
- TACTICAL AND MANOEUVERING TOOLS
- RECORDING, LISTING AND PLAY-BACK
- SIMULATION FOR TRAINING PURPOSES

OPTIONAL FACILITIES

- DATA-LINK COMMUNICATIONS
- REMOTE CONTROL /DISPLAY OF SENSORS

TERMA Elektronik AS
Hovmarken 4, DK-8520 Lystrup
Telephone +45 86 22 20 00 • Telefax +45 86 22 27 99